

9/2009

Ročník XIX
Září 2009

Cena 20 Kč

IKD

Informace královéhradecké diecéze

Teologie sv. Pavla

Ke cti svatého Vavřince

U střechy Evropy

Liturgický oděv v proměnách staletí

Když přijde velká voda...

Eliščina sbírka 2009

Diskuzní setkání o bezdomovectví

Ke cti svatého Vavřince

De 10. srpna proběhla tradiční pouť ke sv. Vavřinci na Sněžku. Na naši nejvyšší horu opět proudily davy poutníků a turistů. Za teplého počasí se jich zde vystřídaloby jistě přes tisíc. Samotné polední bohoslužby v závětrí renovované kaple patrona Krkonoš se zúčastnilo kolem 700 lidí z Čech, Polska i Německa - hlavním hostem totiž letos byl kolínský arcibiskup Joachim kardinál Meisner, který bohoslužbě předsedal a svojí promluvou oslovil všechny účastníky bohoslužby. Přítomen byl obdobně jako v předchozích letech prezident republiky Václav Klaus, dále biskupové

ner, který bohoslužbě předsedal a svojí promluvou oslovil všechny účastníky bohoslužby. Přítomen byl obdobně jako v předchozích letech prezident republiky Václav Klaus, dále biskupové

z obou stran hranice – královéhradečtí Dominik Duka, OP a Karel Otčenášek a legnický Stefan Cichy. Významným hostem byl také P. Dietger Demuth, předseda německé nadace Renovabis a rodák z Trutnova. Joachim kardinál Meisner, původem z nedaleké Vratislavi, v dětství putoval na poutní místa v Čechách – Králíky, Broumov... – a byl též častým návštěvníkem Krkonoš. Pozvání přijal jako dárek ke svým 75. narozeninám. Kapli na vrcholku Sněžky zasvětil svatému Vavřinci slezský šlechtic Kryštof Leopold Schaffgotsch v roce 1681.

jako dárek ke svým 75. narozeninám. Kapli na vrcholku Sněžky zasvětil svatému Vavřinci slezský šlechtic Kryštof Leopold Schaffgotsch v roce 1681.

Text a foto:
Vojtěch Macek

U střechy Evropy

V sobotu 15. srpna se na Hoře Matky Boží u Králík uskutečnila pouť královéhradecké diecéze. Její atmosféru kromě krásného letního počasí pozitivně ovlivnila přítomnost mládeže z celé diecéze.

Z každého vikariátu se několik dní před slavností vydala na pěší putování skupinka mladých, z některých vikariátů měli možnost vyrazit také na kole. Všichni se společně sešli večer 14. srpna v areálu kláštera nad Králíky. Tam bylo pro ně přichystáno mnoho duchovních i kulturních aktivit. Na druhý den ráno se mladí zapojili do programu

Mše svatá; foto: Luděk Bárta

pouti, část z nich pomohla s organizací. Pout' zahájila v devět hodin ranní modlitba. V deset začala slavnostní bohoslužba s hudebním doprovodem Vavřinečku, kterou s přítomnými kněžími sloužil diecézní biskup Mons. Dominik Duka, OP. Ve své promluvě se mimo jiné zamyslel nad naší odpovědností za vznik současné ekonomické krize. Neměli bychom přehlédnout, že krize zdaleka není pouze záležitostí hospodářství. U jejího zrodu stála nezdravá společenská atmosféra a narušené vztahy mezi lid-

Průvod s milostným obrazem; foto: Luděk Bárta

mi. Zpětný vliv na naše životy je jen smutným důsledkem předchozího jednání. Mši svatou ukončil průvod se zdejší milostným obrazem Panny Marie Sněžné před kostel. Po poledni si přítomní mohli vybrat ze tří přednášek. P. Jan Šlégr se s fotografickou prezentací ohlédl za průběhem květnového putování kněží z naší diecéze po stopách apoštola Pavla v Řecku, P. Radek Martinek přiblížil svět východních mariánských ikon a generální vikář Mons. Tomáš Holub se v bloku nazvaném „Nezabiješ! To pro vojáky neplatí?“ zamyslel nad etickými otázkami válečného konfliktu. Odpoledne Mons. Tomáš Holub vedl katechezi s názvem „Ve víře jsme hlasatelé, nikoliv údržbáři“. Poutní program zakončila krátká adorace a svátostné požehnání.

Luděk Bárta

Obsah

TÉMA: Svatý Pavel - apoštol národů: Teologie sv. Pavla

Reportáž	2
K cti svatého Vavřince U střechy Evropy	
Rozhovor	4
Olga Auerspergerová, Ivan Kolman, Veronika Sodomková	
Stalo se	5
Z diecéze	
Téma	6
Svatý Pavel - apoštol národů: Teologie svatého Pavla. Kristologie.	
Duchovní život	8
Návštěva papeže Benedikta XVI. Úmysly apoštolátu modlitby Liturgický kalendář	
Seniorům	9
Představujeme farní seniorská společenství královéhradecké diecéze Farní společenství seniorů Hostinné	
Školství	10
Sbírka na církevní školy v královéhradecké diecézi	
To máme mládež	11
Představení mládeže vikariátu Chrudim	
Papežská misijní díla	12
Misie - cesta k rozdávaní Lásky po celém světě	
Charitní listy	13
Ze života	17
Zemřela Antonie Hofmannová V Rychnově nad Kněžnou dokončují opravu děkanství Když se řekne...	
Pro volné chvíle	19
Křížovka Poutní místa v Královéhradecké diecézi	
Z biskupství	20
Diář biskupů Krátké zprávy	
Nabídky a oznámení	22
Duchovní, kulturní, vzdělávací a jiné programy	
Literatura a média	24
Proglas Karmelitánské nakladatelství, Paulínky	
Kultura	25
Program TV Noe Kutnohorská bible Martina z Tišnova Nová encyklika papeže Benedikta XVI.	
Kultura a historie	26
Liturgický oděv v proměnách staletí: 8. Dozvuk dlouhé tradice - paramenta 19. století	

Vydává: Biskupství královéhradecké, Velké náměstí 35, 500 01 Hradec Králové. **Redakce:** IKD, Velké náměstí 35, 500 03 Hradec Králové, telefon: 495 063 422, e-mail: ikd@diecezechk.cz, www.diecezechk.cz/ikd. **Šéfredaktor:** Mgr. Luděk Bárta, tel.: 737 215 332; **redakční rada:** P. ICLic. Karel Moravec, P. Mgr. Zdeněk Skalický, Ing. Mgr. Marie Zimmermannová, Ing. Hana Demlová, Mgr. Jaroslava Kopecká, Mgr. Bronislava Halbrštátová, Mgr. Petr Polehla, Mgr. Ludmila Horácková, Jana Karasová. **Sazba a tisk:** JIPRINT Jihlava, tel. 567 304 720. **Evidenční číslo:** MK ČR E 10261. Měsíčník. **Cena:** 20 Kč. **Roční předplatné:** 220 Kč. **Bankovní spojení:** Raiffeisenbank, a. s., Hradec Králové, č. ú. 1016004393/5500, var. symbol 551, specifickým symbolem je evidenční číslo čtenáře (viz adresní štítek). **Sazba** freeware písmem Lido Střešovické písmolijny. Toto číslo IKD vychází 26. 8. 2009. **Uzávěrka příštího čísla:** 4. 9. 2009, **vyjde** 21. 9. 2009. *Vychází s církevním schválením. Redakce si vyhrazuje právo na krácení dodaných textů.*

Vážení čtenáři,

letní prázdniny velmi rychle uběhly a přichází čas babího léta. V září přivítá místní církve v České republice hlavu katolické církve, papeže Benedikta XVI. Jedná se bezesporu o událost roku. Při sestavování obsahu zářijového čísla jsme v redakci zjistili, že adekvátní prostor, který by šel věnovat informacím o této návštěvě prostě chybí. Na druhou stranu jinde je přehledných informací dostatek. Proto pro jejich získání odkážu třeba na internetové stránky královéhradecké diecéze, rubrika Aktuálně - Papežská návštěva http://www.diecezechk.cz/aktualne/papezska_navsteva/ a oficiální web této návštěvy, který naleznete na adrese <http://www.navstevapapeze.cz>. Informace lze získat i na stránkách Katolického týdeníku a samozřejmě u Vašich duchovních správců.

V tomto čísle přinášíme sérii minirozhovorů s novými zaměstnanci biskupství. Protože se v rámci organizační struktury biskupství jedná o důležité pozice, na kterých bude záviset ekonomická stabilita diecéze v nelehkém období hospodářské krize, nemohli jsme se jich nezeptat na jejich vize rozvoje.

Přestože rok svatého Pavla již skončil, necháme do konce roku téma doznít. P. Tomáš Reschel se nyní bude věnovat výkladu teologie svatého Pavla a v závěru kalendářního roku některým etickým aspektům v jeho díle. Rád bych Vás také pozval do Kutné Hory na zajímavou výstavu nejstarší tam vytištěné knihy - bible Martina z Tišnova.

Za redakci přeji příjemné čtení.

Luděk Bárta

Foto na titulní stránce:

Jiří Knopf

Olga Auerspergerová

ekonomka královéhradecké diecéze

Narodila se v roce 1950 v Trenčíně na Slovensku, vystudovala gymnázium a Vysokou školu dopravní v Žilině, obor provoz a ekonomika letecké dopravy. Od roku 1981 žije trvale v Praze. Olga Auerspergerová je vdaná, má tři děti, tři vnoučata a další vnouče je na cestě.

Paní inženýrko, kde všude jste působila, než jste přišla k nám na biskupství?

Posledních 15 let jsem pracovala jako ekonomická ředitelka správ

nemovitostí v soukromé firmě v Praze (Centra a.s.). Dříve v různých ekonomických funkcích na Slovensku například správa silnic Poprad a v Praze například na ministerstvu dopravy.

Jaké jsou vaše vize a cíle ve funkci ekonomky naší diecéze?

Moc velké vize a cíle v nové funkci nemám, suchým ekonomům nepřísluší moc snít, ale byla bych velmi spokojená, kdybychom se svými spolupracovníky vytvořili dostatečně svižné a kreativní ekonomické oddělení. Zkrátka takové, které se stane kvalitním servisem pro celou diecézi a získá si tak dobrou pověst jako dobrý rádce a pomocník. Nechci totiž, aby bylo ekonomické oddělení vnímáno jako subjekt, kte-

rý stále jenom požaduje podklady, potvrzení a vlastně zdržuje a obtěžuje. Jest-li se nám podaří toto, tak si myslím, že budeme se svou prací všichni spokojeni.

Můžete prozradit čtenářům, jaké máte zájmy a jaká byla Vaše letní dovolená?

Ráda chodím, preferuji turistiku. Přestože jsem teď v období změny zaměstnání měla šest týdnů „volna“ v celku, dovolená se mi trochu rozházela. Když rodina a přátelé zjistili, že mám tolik času, hbitě se chopili šance a vyplnili mi čas hlídáním jejich ratolestí apod. Přesto se mi povedlo pár dnů strávit na Slovensku v Malých Karpatech, kde jsem si dopřála hodně hezkých vycházek.

Ivan Kolman

vedoucí odboru správy majetku královéhradeckého biskupství

Narodil se v roce 1955 v Ostravě, kde vystudoval gymnázium a později Vysokou školu báňskou. V současné době bydlí v Praze.

Můžete čtenářům prozradit, kde všude jste působil, než jste přišel k nám na biskupství?

Prošel jsem celou řadou řídicích funkcí jak v oblasti economic-

ké například v Národním divadle v Praze, tak v oblasti technické a to při vedení energetických staveb v zahraničí. Od července letošního roku působím na našem biskupství ve funkci vedoucího odboru správy majetku.

Co je vaším hlavním cílem či prioritou ve funkci vedoucího odboru správy majetku?

Mým cílem je hospodařit s církevním majetkem tak, aby nedocházelo k jeho znehodnocování a ke zbytečným prodejům. Naopak je důležité s tímto majetkem, který nám byl předán našimi předky a přestál drancování minulých let, pracovat a rozmnožovat jej pro naši budoucnost. Jen silná a finančně soběstačná církev může přestat současnou krizi hodnot. Právě pod

tímto úhlem se dívám na svoji práci v rámci biskupství a celé diecéze. Aktivně hledám způsoby, jak některé věci vylepšit nebo posunout. Za velmi důležité považuji otevřený a přátelský přístup s jasnými pravidly ke všem, kterým máme jako biskupství sloužit.

Léto nám končí, ale vy jste si ho asi vzhledem ke svému červencovému nástupu do nového zaměstnání příliš neužil, přesto se Vás zeptám, jak trávíte svůj volný čas a jaké máte záliby?

Se svojí rodinou, se kterou trávím většinu svého volného času, se aktivně zúčastňujeme života v naší farnosti v Praze-Lhotce. Rád si přečtu dobrou knihu a chodím do přírody.

Veronika Sodomková

personalistka královéhradeckého biskupství

Pochází z Českomoravské vrchoviny z Hliniska v Čechách. Má pět mladších sourozenců, tři bratry a dvě sestry. Ona sama vystudovala střední ekonomickou školu, později regionální a informační management na Univerzitě v Pardubicích.

Veroniko, měla si již možnost někde pracovat, nebo je biskupství královéhradecké tvou první pracovní pozicí?

Budeš se asi divit, ale po střední škole jsem dva roky pracovala v interdiecézním centru života mládeže Křižovatka v Příchovicích, potom rok v Praze v advokátní kanceláři a také jako au-pair. Při posledním ročníku na škole jsem spolupracovala na mezinárodní výměně mládeže, na které se podílí královéhradecké biskupství a od letošního ledna pracuji na biskupství jako personalistka.

Pokud vím, je pozice personalisty na našem biskupství novinkou, nemáš tedy nikým prošlapanou cestu a péče o zaměstnance biskupství je tedy plně na tvých schopnostech a vizích, jaké vlastně jsou?

Ano, má pracovní pozice novou pozici, a proto se i v této oblasti hledá, jakým směrem se ubrat. Nezáleží tedy jen na mně, ale úzce spolupracuji s generálním vikářem a kancléřem diecézní kurie. Cílem je „zprovoznit“ tzv. kreativní personalistiku ve smyslu péče o zaměstnance ve všech fázích jejich působení v naší organizaci. Za velice důležité považuji zavést motivující principy odměňování a hodnocení zaměstnanců, umožnit funkční systém vzdělávání a snažit se o průchodnost komunikačních toků na biskupství. Byla bych velice ráda a dávám si to za osobní předsevzetí, aby funkce personalistky neobnášela jen rutinní administrativou, ale byla synonymem starosti o zaměstnance, kteří se na mě mohou obrátit s důvěrou a beze strachu.

Ještě mi dovol poslední otázku, jaké jsou Tvé záliby a kde jsi strávila dovolenou?

Na dovolenou se teprve chystám, bude to někam k moři. Většinu času trávím s rodinou a přáteli. Ráda se projedu na kole, zahraji tenis, karty nebo se podívám na pěkný film. Největší „relax“ je pro mě jízda autem s muzikou pěkně do rytmu.

rozhovory připravil Lukáš Janeček

Z diecéze

Luže (jh) Římskokatolická farnost Luže

získala finanční podporu z Finančního mechanismu EHP/Norska na realizaci projektu „Obnova interiéru poutního chrámu Panny Marie na Chlumku v Luži“. Jedná se o kompletní výmalbu interiéru, restaurátorské práce na části mobiliáře a rekonstrukci varhan. Tento projekt byl zahájen v únoru 2008 podáním žádosti do III. výzvy Finančního mechanismu EHP/Norska. V dubnu 2009 obdržela farnost kladné vyhodnocení a zahájila přípravu akce.

V současné době je kostel Panny Marie uzavřen (konají se zde pouze poutě), v celém prostoru interiéru je postaveno lešení a probíhají zmíněné restaurátorské práce. Kompletní ukončení celého projektu vůči poskytovateli dotace je v dubnu roku 2011 a musí mu předcházet vlastní ukončení zakázky s jednotlivými dodavateli. Vzhledem k omezení prací v zimních obdobích nezbývá k realizaci celého projektu mnoho času.

Další finanční podporu na úhradu uznatelných nákladů získala naše farnost od dalších partnerů projektu, kterými jsou Pardubický kraj a Město Luže. Farnost Luže se pak podílí zejména na úhradě neuznatelných nákladů, kterými jsou zejména dopředu připravované projektové dokumentace, restaurátorské průzkumy a poradenství.

Jablonné v Podještědí (pd) Královéhradecký biskup Dominik Duka, OP využívá již několik roků klášter v Jablonném v Podještědí u naší Paní Zdislavy jako místo svého krátkého prázdninového oddechu. A právě sobota 18. 7., tradičně třetí v měsíci, byla dnem, kdy se k otci biskupovi připojili poutníci z jeho diecéze na pouti rodin a nemocných.

Poutní centrum královéhradecké diecéze každoročně ve spolupráci s duchovní správou v Jablonném připravuje prázdninovou pouť, při které otec biskup Dominik po předchozí přípravě uděluje svátost nemocných. Letos jich bylo téměř sto. Putují sem také rodiny s dětmi a prosí o požehnání. Pro padesát dětí byla připravena katecheze na téma „Rok kněží“. V Jablonném má naše nejateističtější litoměřická diecéze velké ohnisko živé víry. Jistě zde i po staletích působí přímlyvy „zámecké paní Zdislavy“. Díky za tu to požehnanou tradici a již nyní se těšíme na třetí týden v červenci příštího roku.

Biskup Dominik Duka udílí svátost nemocných; foto: Jaroslav Veselka

Svatý Pavel – apoštol národů

Teologie sv. Pavla. Kristologie.

Úvod

Teologické myšlení sv. Pavla nám přibližuje sedm dopisů, které jsou pokládány za autentické (1 Sol, 1 a 2 Kor, Gal, Flp, Fm, Řím). Tyto dopisy psal apoštol jako odpověď na určitou konkrétní situaci křesťanské obce, proto v nich nelze hledat úplný a systematický obraz jeho myšlení a učení. Pavel zůstává věrný židovskému způsobu uvažování, i když lze na některých místech v jeho spisech vysledovat prvky přejaté z řecko-římského prostředí. Základem Pavlova hlásání je židovský monoteismus, jenž získává svůj osobitý rozměr díky Božímu jednání skrze posláni Ježíše Krista (srov. 1 Sol 1,9-10; 1 Kor 8,6; Řím 3,27-30). Pokud bychom se pokoušeli nalézt střed Pavlovy teologie, tedy prvotní skutečnost, od které se celá jeho teologie odvíjí, nemohli bychom se spojit s jednotlivým rysem osobnosti Ježíše Krista, ale spíše bychom museli říci, že oním středem je celý Kristus.

Základní teologická témata

Základní teologická témata bychom mohli shrnout následovně: *Boží milost* (jako první se ujímá iniciativy pro záchranu člověka), *celé stvoření* (Boží vstup do lidských dějin v osobě Ježíše Krista se týká celého universa a také tajemných duchovních bytostí stvořených Bohem, které se od něho vzdálily), *kříž* (má klíčový význam, ať již z hlediska události v čase a obnovy stvoření, tak i jako nástroj sebezáporu, přemáhání pokušení, služby a nového života), *etický imperativ* (z dějinného bytí křesťanské existence podmíněné Ježíšovou smrtí a vzkříšením vyplývá etická povinnost přemáhat zlo a žít novým životem), *misijní posláni* (Pavlovo hlásání i způsob života byly spolu tak úzce spojeny, že se nezdáhal dávat sám sebe za příklad), *smíření* (Pavel tento termín převzal z tradice a spojil jej s velikonočními událostmi Krista; proti těm, kdo se domnívali, že křtem již zde a nyní docházejí plného uskutečnění spásy, zdůrazňuje nutnost etického rozměru života a opakovaného smíření se s Bohem).

Počátky Pavlovy kristologie

Před svým obrácením Pavel zřejmě sdílel židovskou představu budoucího mesiáše jako panovníka typu krále Davida. V jeho kristologii, stejně jako v myšlení celé prvotní církve, lze také vysledovat vliv řeckého myšlení. Dokladem toho je titul *Kyrios* (Pán) a jeho použití již v době zrodu mladé církve. Rovněž aramejské zvolání *marana tha* (přijď, Pane!) používané před sepsáním Pavlových dopisů odkazuje na Krista jako božského Pána, který se vrátí ke svému lidu, a vylučuje chápání Ježíše pouze jako židovsko-palestinského učitele, který zemřel. Na utváření Pavlovy kristologie se významnou měrou podílela první vyznání víry, která nacházíme v jeho listech, ale především zjevení Ježíše Krista jako Božího Syna. Apoštol horlivě obhajuje božský původ jak svého úkolu a posláni, tak evangelia (srov. Gal 1,11-23). To ovšem nevylučuje, že po svém obrácení přejal od ostatních křesťanů, snad i přímo od Petra během svých dvou návštěv v Jeruzalémě, ústní podání o Kristově životě a učení. Tyto

poznatky byly spíše doplněním a rozšířením toho, co o Kristu pochopil na cestě do Damašku či na základě promýšlení onoho zjevení, než něčím, co by s onou událostí vůbec nesouviselo (srov. Gal 2).

Pavel díky zjevení poznal, že Ježíš je živý, i když jeho podoba byla dokonalejší než materiální tělesné bytí (srov. 1 Kor 9,1). A jelikož jako farizej věřil ve vzkříšení, dospěl k závěru, že křesťanská zvěst o vzkříšení Ježíše je pravdivá. Pochopil, že „Ježíš Kristus se prokázal jako mocný Boží Syn tím, že vstal z mrtvých“ (Řím 1,4), že on je tím Božím pomazaným a že prokletí kříže podstoupil proto, aby věřící osvobodil od prokletí Zákona (srov. Gal 3,13). Pavlův pohled na Ježíše podle lidských měřítek se tedy díky oné události radikálně změnil (srov. 2 Kor 5,16) a poznal v něm Božího mesiáše.

Další významnou skutečností, kterou Pavel na základě zjevení pochopil, bylo to, že vzkříšený Ježíš se identifikuje s křesťany, jež pronásledoval: „Proč mě pronásleduješ?... Já jsem Ježíš, kterého ty pronásleduješ.“ (Sk 9,4-5, srov. 22,7-8; 26,14-15) Tato slova mají dvojí významový rozměr. Pokud se Boží Syn identifikuje s pronásledovanými, pak onen typ horlivosti se obrací proti Božímu Synu a staví se proti Bohu. Ježíšova identifikace s křesťany pak také dává nově pochopit církev jako tělo Kristovo.

K Pavlovu obrácení na cestě do Damašku došlo nezávisle na jeho jednání či zásluhách. Kristus si jej nárokoval pro sebe a bývalý pronásledovatel křesťanů pochopil, že spása se svou mocí odpuštění a vnitřní proměny je nezaslouženým darem Boží milosti. Zatímco do této chvíle byl základním kriteriem jeho náboženského života před Bohem Zákon, nyní se základem jeho bytí stává Kristus. Zákon sice pomáhal lidem rozlišovat, co je dobré a co zlé, ale nedával sílu vyhýbat se zlému a konat dobro. Nemohl dát život a moc, jaké dává Kristus skrze Ducha, jenž umožňuje žít podle Božích záměrů. Jsme-li tedy spaseni milostí skrze víru v Ježíše Krista ukřižovaného a vzkříšeného, nic nebrání komukoliv, aby byl spasen nezávisle na mojžíšském Zákonu. Odstranění Zákona jako prostředku věrnosti Bohu či způsobu, jak dojít spásy, zbouralo přehradu, která dělila židy a pohany (srov. Ef 2,14-16). Víra ve vzkříšeného Pána se stala cestou spásy nabídnutou všem lidem, aniž by byli vázáni náboženskými povinnostmi židů (obřízkou, předpisy o jídle a zachovávaním Tóry). Díky zjevení Krista také Pavel poznal své misijní povolání k pohanům (srov. Gal 1,16). Zření Krista ve slávě pro něj bylo znamením posledních časů, kdy staré věci pomíjejí a mizí a rodí se věci nové. Tato epochální proměna je základem Pavlova kristocentrického pohledu na Zákon a etiku i mnohem širě pojatého pohledu na celé lidské dějiny a dějiny vyvoleného národa ve světle tajemství Krista.

Pavlova kristologie předávaná prostřednictvím vyprávění

Středem Pavlova myšlenkového světa je Boží Syn Ježíš Kristus, kterého chápe jako vtělenou Boží moudrost (srov.

1 Kor 1,24). Proto nepřekvapuje, že Krista vnímá jako přítomného ve vztahu Boha s jeho vyvoleným národem mnohem dříve, než se jako člověk objevil na této zemi. V této souvislosti lze také chápat vyprávění o duchovní skále, jejíž vodu pili izraelité na poušti, a kterou byl Kristus (srov. 1 Kor 10,4).

Pavel, podobně jako ostatní křesťané, prokazoval Kristu úctu klanění, protože věřil, že je Bohem. V jeho dopisech nenajdeme rozpracovanou nauku o Boží Trojici či popis vztahů mezi Božskými osobami, nicméně důraz na božství Otce, Syna i Ducha je základem pro pozdější rozvoj křesťanské nauky o Trojici. Přes svůj kristocentrický pohled na svět i Boha nelze říci, že by Pavel umenšoval úlohu Otce a Ducha. Jedině Otec je pro něj tím, kdo posílá Syna, pouze Syn umírá na kříži a pouze skrze Ducha se věřící ve křtu stávají částí Kristova těla. Pavlovo učení o Kristu není možné chápat ohraničeně mimo rámec ostatních jeho teologických úvah, ani jej striktně oddělovat od ponaučení eticko-praktické povahy a zájmu o sociální otázky.

Pavlovo pojetí kristologie má dějinný rozměr ze čtyř různých úhlů pohledu: dějin Krista, Izraelského národa, světa a Božího bytí. Velmi výmluvný popis nabízí hymnus ve Flp 2,6-11, který Krista představuje jako toho, kdo je rovný Bohu, ale sám sebe se zřekl, aby přijal přirozenost služebníka a zemřel způsobem, jakým umírají otroci, a proto ho Bůh povýšil. Byl mu dán královský titul Pán, protože splnil na zemi své poslání, ke kterému patřila smrt na kříži, a nyní je slávou Boha Otce. Nejedná se tedy o prosté obnovení stavu bytí Božího Syna před vtělením. Pavel čerpal z již existujících kristologických hymnů, jejichž ohlasy můžeme najít i na jiných místech Nového zákona (srov. Kol 1,15-20; Žid 1,2-4; Jan 1,1-14). Velmi často je v nich Kristu přisouzeno to, co židovství vztahovalo na zosobněnou moudrost. Titul Kristus se stal pro první křesťany druhým Ježíšovým jménem. Pavel jej užívá zejména při popisu Ježíšova pozemského poslání, které vyvrcholilo smrtí na kříži (srov. 1 Kor 1,23). Kristovo poslání apoštol chápe v rámci dějin Izraele: narodil se ze ženy, byl podrobený Zákonu, aby vykoupil ty, kdo podléhali Zákonu (srov. Gal 4,4-5). Proto Pavel tvrdí, že evangelium přináší záchranu nejprve židům (srov. Řím 1,16). Viditelný svět, který je Bohu vzdálený (srov. Řím 1,18-32), je pomíjivý (srov. 1 Kor 7,31) a navíc je stále ohrožován působením zlých duchů (srov. 2 Kor 2,11; 4,4). Proto potřebuje vysvobození nejen člověk, ale celé hmotné stvoření (srov. Řím 8,19-23). Dějiny spásy souvisí se vzájemným vztahem Božských osob. Kristologický hymnus v Kol 1,15-20 zdůrazňuje, že právě onen Syn, který je obrazem neviditelného Boha a skrze něhož bylo vše stvořeno, usmíří tvorstvo s Bohem svou krví prolitou na kříži. Podobný typ kristologie nabízí rovněž 1 Kor 15,24-26.

Božství a lidství Ježíše Krista v kristologii sv. Pavla

a) Kristovo božství

Pavel pochopil kosmický rozměr Kristova bytí – není jen Pánem nad zemí a vším, co je, ale sehrál podstatnou úlohu i při jejich stvoření. Odpověď na otázku Pavlova pojetí Kristova božství budeme hledat s pomocí textů Řím 9,5 a Flp 2,6-7. První text je problematický z hlediska překladu řecké předlohy. Není zcela jednoznačné, zda doxologie: „Bůh, který je nade všechno, buď velebený navěky“ (Řím 9,5b) se vztahuje na Krista, nebo jinou Božskou osobu. Mnozí exegeté se domnívají, že ona doxologie je oslavou Krista, kterému přisuzuje

božství, neboť jinak by byla vytržena z kontextu. Kristologický hymnus ve Flp 2,6-7 o Kristu říká, že je *εν μορφη θεου*. Slovo *μορφη* bylo v nejstarších řeckých textech používáno pro způsob, kterým se jeví našim smyslům nějaká věc, jež je sama v sobě tím, čím je. Je-li toto slovo vztaženo na Boha, vypovídá o nejhlubší podstatě jeho bytí, o tom, čím je sám v sobě, a co naše chápání nedokáže obsáhnout. Toto spojení se překládá jako *Boží přirozenost*. Kristus tedy má bytí rovné Bohu a při přijetí lidské přirozenosti se zřekl sám sebe, tj. zřekl se vlastností, které Bohu náleží (vševědoucnost, všemohoucnost, všudypřítomnost).

Zajímavé srovnání nabízí Pavlovy výroky o Kristu a Duchu, neboť jejich poslání bývá často chápáno jako totožné. To neznamená, že Kristus a Duch jsou totožní (Řím 8,9 mluví o Duchu Kristově), ale že jejich jednání ve světě je v dokonalém souladu: Duch jednal v Kristu během jeho pozemského života. Přijímá-li věřící Krista, přijímá i Ducha, což platí zejména při křtu: skrze Ducha se stává částí těla Kristova (srov. 1 Kor 12,12-13).

b) Kristovo lidství

Na rozdíl od evangelií, kde Ježíš sám sebe nazývá Synem člověka, Pavel tento titul vůbec nepoužívá (zřejmě kvůli jeho malé srozumitelnosti pohanokřesťanům). Mluví o něm jako o Synu Božím, který podle těla (jako člověk) pochází z rodu Davidova a který prokázal svou božskou moc tím, že vstal z mrtvých (srov. Řím 1,3-4). Ježíš se objevil na tomto světě podobně jako každá lidská bytost: narodil se ze ženy (srov. Gal 4,4). Kristus byl jako každý jiný člověk (srov. Flp 2,7) a přijal tělo, jako mají hříšní lidé, ale jeho lidství nebylo zraněné hříchem (srov. Řím 8,3), aby se stal čistou a dokonalou obětí. Úlohu Ježíše Krista v dějinách spásy staví Pavel do protikladu k jednání prvního člověka. Zatímco kvůli Adamovu provinění začala vládnout smrt, dostává se lidem skrze Krista daru ospravedlnění a milosti života (srov. Řím 5,15.17; 1 Kor 15,21-23). První člověk, Adam, byl ze země a stal se živou bytostí (srov. Gen 2,7), druhý člověk je z nebe a po svém zmrtvýchvstání je oživujícím duchem (srov. 1 Kor 15,45-50). Jejich jednání mělo zástupnou povahu. V Adamovi lidstvo zhřešilo a propadlo smrti, v Kristu došlo ospravedlnění před Bohem. Onen dar nového života v Kristu neznamená pouhé obnovení hříchem nenarušeného přirozeného bytí, ale život zcela jiného řádu. Místo těla živočišného dostaneme tělo zduchovnělé, které nepodléhá zkáze (srov. 1 Kor 15,42-50).

Pavlova Kristologie a ostatní spisy Nového zákona

Některé novější spisy (zejména Žid a Jan) jsou bezpochyby ovlivněny způsobem Pavlova chápání Kristova spásného díla. Důkazy o Pavlově vlivu na církevní obce a potvrzení pravosti jeho nauky najdeme např. v 2 Petr 3,15-16. Zvláštnostmi Pavlovy kristologie v rámci kánonu NZ jsou již zmiňovaná nepřítomnost pojmu *Syn člověka* a typologie posledního Adama. Pro vyjádření duchovní jednoty mezi Kristem a křesťany používá Pavel zcela osobité vyjádření v *Kristu*. Co se týče obsahu předávaného poselství, je hlavním tématem Pavlových dopisů stejně jako celého NZ pravý Bůh a pravý člověk, Kristus ukřižovaný a vzkříšený.

P. Tomáš Reschel

Návštěva papeže Benedikta XVI.

Tak přece jsme se dočkali. Tento měsíc nás navštíví papež. Po dvou návštěvách v Německu, Polsku, Španělsku, Brazílii, Turecku, Spojených státech amerických, Austrálii, Francii, Africe (jmenovitě Kamerunu a Angole) a Svaté zemi přijede i k nám. Jeho návštěva je bezesporu nejvýznamnější návštěvou v tomto roce. A snad i za celé desetiletí. My kněží vnímáme jeho návštěvu ještě z jiného úhlu pohledu. Přijíždí k nám, aby nás povzbudil v často nelehké službě místní církvi. Nebylo ale jednoduché pozvat k nám takovou osobnost. Sám pan kardinál Vlk o tom na svém webu píše: „Dlouhá historie pozvání začala v roce 2005 při návštěvě našich biskupů v měsíci listopadu ve Vatikánu „ad limina“. Při osobním rozhovoru o papežově blížící se návštěvě v rodném Bavorsku jsem vyslovil myšlenku, že Bavořané a Češi jsou si určitým způsobem ve stylu myšlení blízcí a že v Bavorsku našlo svůj nový domov mnoho vysídlenců ze Sudet. Navrhnul jsem, že by bylo velmi snadné při návštěvě Bavorska „zaskočit“ do Prahy. Benedikt XVI. se té myšlenky tehdy chopil a potvrdil ji. Ale pozdější plány se braly jinou cestou. Původní návrh „přilepit“ návštěvu naší země k návštěvě našich větších sousedů, Německa nebo Rakouska, byl postupně změněn s tím, že si naše země zasluhuje samostatnou návštěvu.“ Tato slova mne osobně velmi těší. Při konkláve před čtyřmi roky jsme se my kněží nejen modlili za nového papeže, ale také se ptali, koho nám Pán – po velkolepé osobnosti papeže Jana Pavla II. pošle. Kterého z nynějších vynikajících kardinálů? A jaké si zvolí jméno, což mnohé naznačuje. Bude to Jan Pavel III.?

Nově zvolený papež Josef Ratzinger si ale jako svoje papežské jméno vybral jméno Benedikt, v latině znamenající „požehnaný“, jednak jako odkaz na papeže Benedikta XV., jednak na svatého Benedikta z Nursie. Papež vysvětlil výběr svého jména na své první generální audienci 27. dubna 2005 na Svatopetrském náměstí slovy: „Při tomto prvním setkání bych se rád především zastavil u jmen, které jsem si zvolil, když jsem se stal římským biskupem a pastýřem univerzální církve. Chtěl jsem se nazývat Benedikt XVI., abych ideálně navázal na ctihodného papeže Benedikta XV., který vedl církev v trýznivém údobí první světové války. Byl odvážným a ryzím prorokem míru a s neohroženou odvahou se nejprve snažil zabránit válečnému dramatu a pak zmírňovat jeho zhoubné následky. V jeho stopách chci své ministerium dát do služeb smíření a harmonie mezi lidmi a národy, neboť jsem hluboce přesvědčen, že velké dobro míru je především Božím darem, je to křehký a vzácný dar, o nějž je nutno prosit, chránit jej a budovat den co den s přispěním všech lidí dobré vůle. Jméno Benedikt kromě toho připomíná mimořádnou postavu velkého „patriarchy západního mnišství“ sv. Benedikta z Nursie, spolupatrona Evropy zároveň se sv. Cyrilem a Metodějem, apoštoly Slovanů. Postupně šíření křesťanství na celém evropském světadílu. Sv. Benedikt je proto v Německu velmi uctíván a zvláště v Bavorsku, mé rodné zemi; je základem opěrným bodem pro jednotu Evropy a mocnou

připomínkou nezádatelných křesťanských kořenů její kultury a její civilizace.“

S papežem je možné se během jeho návštěvy setkat hned třikrát. Velmi se těším na ono první (trochu privátní) sobotní večerní setkání v den jeho příjezdu – v pražské katedrále sv. Víta, Václava a Vojtěcha. Přes všechny obvyklé formalities protokolu této návštěvy, očekávám rodinnou neformálnost.

Hned v neděli pojedou společně s farníky a ostatními poutníky do Brna, kde bude asi největší multinárodní setkání při mši svaté na místním letišti. Jsem rozhodnut další den navštívit i Starou Boleslav, pro nás Čechy tak památné místo, spojené se životem a smrtí svatého Václava.

Papežova osobnost nám kněžím není neznámá. Již jako mladý kněz jsem se zájmem četl některé Ratzingerovy knihy obtížně pochopitelné při prvním čtení, ale myšlenkově obohacující při těch dalších. Jsou náročné, ale do hloubky poctivě pravdivé. Jsem proto rád, že i nadále u nás vychází překlady nových jeho knih. Při návštěvě mnichovské katedrály jsem v roce 1991 s pohnutím stál u pamětní desky, která připomínala Ratzingerovo působení v této arcidiecézi v letech 1963–1978. A pak jeho dlouholetá práce prefekta v čele jedné z nejdůležitějších kongregací katolické církve - kongregace pro nauku víry. S uspokojením také konstatuji, že papež pokračuje ve šlépějích svého zesnulého předchůdce papeže Jana Pavla II., jehož opravdovou prioritou bylo oslovovat kněze, a s moudrostí jemu vlastní, nabízet nové perspektivy a inspiraci pro jejich stálou duchovní formaci (po 25 let zasílané dopisy kněžím na Zelený čtvrtek). Jedním slovem – této mimořádné události pro náš český národ – je třeba beze zbytku využít.

Proto se osobně na jeho návštěvu velmi těším.

P. Miloslav Šiffel

Liturgický kalendář

6. září – 23. neděle v mezidobí

1. čtení: Iz 35,4-7a

Žalm: Žl 146(145)

2. čtení: Jak 2,1-5

Evangelium: Mk 7,31-37

13. září – 24. neděle v mezidobí

1. čtení: Iz 50,5-9a

Žalm: Žl 116(114)

2. čtení: Jak 2,14-18

Evangelium: Mk 8,27-35

20. září – 25. neděle v mezidobí

1. čtení: Mdr 2,12a.17-20

Žalm: Žl 54(53)

2. čtení: Jak 3,16-4,3

Evangelium: Mk 9,30-37

27. září – 26. neděle v mezidobí

1. čtení: Nm 11,25-29

Žalm: Žl 19(18)

2. čtení: Jak 5,1-6

Evangelium: Mk 9,38-43.45.47-48

28. září – Slavnost sv. Václava – hlavního patrona českého národa

1. čtení: Mdr 6,9-21

Žalm: 1Kron 29

2. čtení: 1Petr 1,3-6;2,21b-24

Evangelium: Mt 16,24-27

Úmysly apoštolátu modlitby

Září 2009

Všeobecný úmysl: Aby Boží slovo bylo lépe poznáváno, přijímáno a prožíváno jako zdroj svobody a radosti.

Misijní úmysl: Aby se křesťané v Laosu, Kambodži a Myanmaru, kteří se často potýkají s velkými problémy, nenechali odradit od hlásání evangelia svým bratřím a důvěřovali v sílu Ducha svatého.

Národní úmysl: Aby se šířila vzájemná úcta a láska mezi náboženstvími v naší zemi cestou modlitby, dialogu, růstu vzdělávání a vzájemného poznání.

Představujeme farní seniorská společenství královéhradecké diecéze

Farní společenství seniorů Hostinné

Paní Anna Hájková je milá a sympatická dáma, která zasvětila svůj život práci pro druhé, zvláště pak práci se seniory v penzionu Domov v Hostinném. Je člověkem, který dokáže pravidelně organizovat setkávání seniorů, vymýšlet a realizovat program, zvát hosty i přednášející, hrát na klavír a rozezpívat ostatní. Její aktivita je prodchnuta myšlenkou ukázat lidem smysluplnost života v seniorském věku díky bohatě a promyšleně uspořádanému programu. Je otevřená všem lidem, přátelům současným i budoucím, a nezapomíná také na mladé lidi, které vyučuje. V rozhovoru níže můžeme poznat její osobnost a také seniorské společenství v Hostinném.

Můžete se prosím čtenářům představit?

Jmenuji se Anna Hájková. Mým zaměstnáním a zároveň příjemnou zálibou je hudba. Vystudovala jsem střední odbornou hudební školu, nástroje flétna a akordeon. Učím děti v ZUŠ v Hostinném. Do tohoto milého podkrkonošského městečka jsme se s manželem přestěhovali z Hronova před sedmi lety. Zdejší lidé nás pěkně přijali mezi sebe a tak jsme brzy našli nový domov. Tehdy při farnosti neexistovalo žádné společenství. Více lidí mělo zájem, abychom se začali pravidelně scházet. Ve městě existuje charitní penzion s pečovatelskou službou. Bydlí nás zde v současnosti 53. Domov se tedy stal přirozeným zázemím pro naše setkávání.

V květnu roku 2003 jsme založili křesťanský klub seniorů a jejich přátel. Setkáváme se pravidelně vždy jednou za dva týdny. Přicházejí lidé z města i z penzionu. Naše programy připravujeme pro křesťany a také lidi hledající.

Co Vás k práci se seniory přivedlo?

Jsem ráda mezi lidmi. Pro svou zrakovou vadu jsem byla od raného dětství v internátě. V Hostinném jsme se chtěli s manželem zapojit do společenského dění a být druhým podle svých možností užiteční. A tak jsme s ostatními založili náš klub.

Kde a kdy se setkáváte a jaký je program Vašich setkání?

Jak jsem se již zmínila, setkáváme se jednou za 14 dnů ve společenské místnosti v penzionu Domov. Tato klubovna je pěkně zařízená křesly a stolkami, asi pro 40 osob. Pravidelně se nás schází ovšem méně. Přirazíme stoly k sobě, aby na sebe všichni viděli a dobře slyšeli. Naše ochotné členky připraví každému kávu nebo čaj a něco dobrého k zakousnutí.

Program připravuji tak, aby nikdo z přítomných nezůstal stranou. Mohla bych jej rozdělit do dvou základních skupin. Ten první si připravujeme z vlastních zdrojů. Probíráme křesťanské i společenské aktuality příslušného ročního období. Čteme zajímavé články, které lidé přinesou. Když někdo z nás prožije něco zajímavého, vypráví nám o tom. Rádi zpíváme. Máme své kytarové zpěvníky a oblíbené jsou i lidové písně. Pokud má někdo jmeniny, oslavujeme je společně.

Za druhé jsou to programy, které nám připravil pozvaný host. Za ta léta jich bylo u nás hodně. Několik kněží, často nám sloužili i mši svatou. Letos nás navštívil generální vikář Mons. Tomáš Holub. Velmi se líbila vánoční beseda s paní spisovatelkou Marií Kubátovou. Paní Tonička Hofmanová u nás byla také

vícekrát. Další přednášky jsou zaměřením lékařské, historické, přírodovědné – poznáváme tak krásy naší země i zahraničí. O svých zážitcích nám vyprávěla Maruška Šimonová, která se zúčastnila setkání mládeže se Sv. otcem v australském Sydney. Přednášející si často přinesou i videodokumentaci. Filmy promítáme na velkém plátně, které nám ochotně zapůjčují místní skauti. Takové besedy jsou oblíbené a hojně navštěvované. Také někdy navštěvujeme duchovní programy v okolí – přednášky, duchovní obnovy, loni se nás 11 zúčastnilo podzimních exercicií v Marianu v Janských lázních, které vedl P. Rybář.

Myslíte si, že je zakládání seniorských společenství pro život farnosti důležité?

Většina lidí si přeje najít a udržet si dobré, spolehlivé přátele. V Písmu čteme: „Není dobré být člověku samotnému“. Proč by měli zůstat lidé ve vyšším věku osamělí, opuštění. Jsou-li farníci aktivní, dobře vědí, kdo ze známých onemocněl atd. Ty nejcennější hodnoty si můžeme vzájemně dát – věnovat druhému čas, vyslechnout, co ho trápí, potěšit se. Přimlouvát se za potřeby druhých. Nic nás to nestojí a sami tím získáváme. Lidské vztahy, stejně jako pěkná květinka se musí trpělivě pěstovat. Ve farnosti by měla být různá společenství, ale je obtížné je dlouhodobě udržet. Připravovat zajímavé programy pro odlišné posluchače je dost náročné.

Vzpomenete si na setkání, které Vás a seniory oslovilo nejvíce?

Každé naše setkání je jiné. Děkuji přednášejícím, připravují nám program bez nároku na odměnu a to je v dnešní době opravdu vzácné. Někdy se obávám, že taková možnost již nebude. Bývám šťastná i ve skromném společenství, kdy si s lidmi povídáme, vzpomínáme a zpíváme.

Máte nějaké přání, které byste chtěla Vašemu společenství splnit?

O prázdninách se scházíme jen k oslavě svátku sv. Anny a Marty. V září nám začne tzv. nová sezóna. Doufám, že se nám opět bude dařit vyhledávat zajímavé osobnosti. Četla jsem pěkný citát: láska se dá přirovnat k hudbě. Dokáže nás citově rozeznít a nikdy nás přítom nezraní. Proto přeji nám všem, abychom se i nadále scházeli rádi a aby nikomu mezi námi nebylo smutno.

Veronika Čepelková

Sbírka na církevní školy v královéhradecké diecézi

Jako každoročně se v září ve všech kostelech naší diecéze uskuteční sbírka na potřeby církevních škol. Tentokrát v neděli 20. září.

Termín sbírky je záměrně spjat se svátkem svaté Ludmily, babičky svatého Václava, která byla jeho vychovatelkou, učitelkou a první zprostředkovatelkou křesťanských hodnot. Také církevní školy v současnosti usilují o spojení vzdělání a výchovy s křesťanským pohledem na svět a naše místo v něm. Je pozitivní, že nabídku církevních škol nevyužívají jen praktikující katolíci, ale často právě rodiče, kteří si církevní charakter školy spojují s kvalitní výchovou a zárukou pevně zakotvených morálních hodnot. Církevní školy se tak velkou měrou podílejí na evangelizačním úsilí církve, neboť pro mnohé žáky i jejich rodiče představuje církevní škola první vědomý kontakt s křesťanstvím a s církví.

Financování církevních škol v ČR probíhá formou dotací ze státního rozpočtu, ale ne všechny potřeby škol mohou být ze státních peněz uhrazeny. Proto se otec biskup obrací na všechny věřící, aby podle svých možností podpořili toto dílo. Finanční příspěvky (dary) na církevní školy můžete odevzdat nejen do sbírky v kostele, ale je možné je po celý rok posílat na účet Biskupství královéhradeckého 1006010044/5500, VS 111, nebo přímo složit do pokladny na biskupství. Veškeré finance budou rozděleny v souladu se směrnicí fondu církevního školství mezi jednotlivé školy, způsob rozdělení bude zveřejněn v časopise IKD a na webových stránkách diecéze.

A na co by školy příspěvky ze sbírky použily?

Gymnázium sester Voršilek

v **Kutné Hoře** má připravený projekt na vybudování víceúčelového sálu pro přednášky a projekce, který by mohla využívat jak škola, tak i další zájemci, např. lidé z místní farnosti apod. Také zdejší školní klub, nabízející žákům školy řadu oblíbených kroužků a mimoškolních aktivit, čeká rekonstrukce prostor a dovybavení kvalitním zařízením a pomůckami.

Gymnázium Maltézských rytířů ve Skutči potřebuje vybavit moderním zařízením odbornou učebnu fyziky, aby byla kvalita výuky srovnatelná s ostatními gymnázii a aby škola mohla získávat i žáky orientované na přírodní vědy.

Biskupské gymnázium Bohuslava Balbína a ZŠ a MŠ Jana Pavla II. v Hradci Králové, Mgr. Jiří Vojáček

„O letních prázdninách jsme na gymnáziu začali stavební úpravy, jejichž cílem je zprovoznit funkční počítačovou síť v celé budově školy a perspektivně také kvalitní počítačovou učebnu, která prozatím sídlí ve vypůjčených prostorách. Je potřeba, aby žáci i učitelé měli přístup k moderním technologiím, a to nejen při hodinách, ale také během přípravy na výuku či při volnočasových aktivitách.“

Stavební úpravy se o prázdninách nevyhnuly naší základní škole. Kromě jiného zde vzniká moderní učebna náboženství a společenských věd. Tu by měli využívat nejenom žáci naší školy, ale i ostatní děti z města, které k nám odpoledne docházejí na výuku náboženství.“

CZŠ Borohrádek, Mgr. Blanka Roháčková

„Pro naši školu je životně důležitý školní mikrobús Emánek (podle Emanuel – Bůh s námi), kterým svážíme děti z okolních vesnic ráno do školy a odpoledne zase zpátky domů. Na provoz mikrobuse není možné použít peníze ze státní dotace; aby si jej hradili sami žáci, by pro ně bylo finančně neúnosné. Proto se snažíme hledat dárce a sponzory. V této aktivitě nám pomáhají i naše děti, které o Emánkovi napsali básničku.“

Stanislava Kučerová

KMC Sedmikráska v září

Den otevřených dveří

Zveme (nejen) maminky na mateřské dovolené a jejich děti ve čtvrtek 10. září 2009 k návštěvě mateřského centra. V době od 9.00 do 11.00 hodin a od 13.00 do 15.00 hodin budete mít možnost prohlédnout si naše prostory, seznámit se s programovou nabídkou na školní rok 2009/2010, přihlásit se na kurzy pro maminky i děti, prolistovat kroniky, prohlédnout si výstavku výrobků z výtvarné dílny, keramiky a malování, ochutnat dobroty z domácí kuchyně a vytvořit si nějakou maličkost pro radost.

Program ve školním roce 2009/2010

Pravidelný provoz zahajujeme v pondělí 14. září 2009. Každý všední den si můžete vybrat z bohaté nabídky činností pro maminky (jazykové kurzy, kurz obsluhy PC, výtvarná dílna, keramika, kondiční cvičení, odborné přednášky a semináře, duchovní témata, vaření a šití) i děti (malovánky, zpívání, cvičení, dětská mše, kurz angličtiny, kurz hry na flétnu). Na kurzy je třeba se přihlásit předem, přihlášky jsou dostupné na webu a v centru. Ostatní aktivity lze navštěvovat dle zájmu a nálady.

Jednou měsíčně se také konají nedělní odpoledne pro celou rodinu, která svým zaměřením tématicky odráží běh roku.

Putování za pokladem

V neděli 20. září 2009 se rodiče s dětmi mohou vydat na asi hodinovou vycházku podél Orlice spojenou s hledáním pokladu. Na start lze přijít kdykoliv v době od 15.00 do 16.00 hodin před Všesportovní stadion v Malšovicích. Na trase přizpůsobené malým dětem i kočárkům bude připraveno několik úkolů, při jejichž plnění se pobaví celá rodina. Parkovat je možné zdarma u Staré nemocnice či na Orlickém nábřeží, start i cíl je také v dosahu MHD (spoj. č. 7 a 11 resp. 17).

Činnost Křesťanského mateřského centra Sedmikráska, o.s. je podporována Statutárním městem Hradec Králové, Královéhradeckým krajem, MŠMT, MPSV a Biskupstvím královéhradeckým.

Informace:

Mgr. Ludmila Valešová, mobil: 775 989 270
telefon: 495 512 901
e-mail: sedmikraskahk@volny.cz
web: www.sedmikraska.wz.cz
adresa: Zieglerova 230, Hradec Králové 3

Představení mládeže vikariátu Chrudim

*Axíka už nemáme,
přesto rádi zpíváme.
Dostali jsme Macha,
tak zpíváme chacha.
Svratka, Ronov, Týnec,
to je náš společný tanec.
Večer mladých – Skuteč, Luže,
hodně nás tu býti může.
Kaplan jezdí v rychlém voze,
za minutu dvanáct přiveze se.
Gumy pískaj, cvony zinkaj,
u ambónu už se vítaj.
Igráček nám šaškuje
a vikariát se rýsuje.
Všechny vás ke křiku prudim,
je to náš vikariát Chrudim.*

Těchto pár řádků rýmovaného textu nedávno sloužilo k představení našeho chrudimského vikariátu na jednom ze setkání mládeže. Stále jsou aktuální. Rádi Vám je blíže vysvětlíme.

Pod pojmem „Axík“ máme na mysli bývalého kaplana Jaroslava Axlera, který svoji stráž nad námi předal novému kaplanovi pro mládež Zdeňku Machovi. „Svratka, Ronov, Týnec“. Jedná se o tři krajní farnosti, které ohraničují náš vikariát na okraji diecéze. Na tomto území se snažíme pravidelně každý měsíc scházet, vždy pod jiným názvem a s jinou náplní akce.

Jednou z akcí, která není v žádném jiném vikariátu, je Chrasteký ples. Pořádaný, nečekaně, chrastekou mládeží. Sami o něm napsali: „Spolu připravujeme právě náš ples, který letos bude mít polokulatiny - pátý ročník. Dá se říct, že už je tradiční. Zakládáme si na některých věcech, které ples dělají dobrým: Zveme DOBRÉ lidi, bez nich by ples nebyl plesem. To je základní předpoklad a všem děkují, kdo na plese byli! Už 4x tam byla kvalitní hudba, o kterou se postaral třicetiletý Taneční orchestr ZUŠ Chrudim. Na našem plese se nekouří a nabízíme neošulené jídlo.“ „Kaplan jezdí v rychlém voze...“ poukazuje na tradiční nezaměnitelný příjezd našich kaplanů. Naše setkávání většinou začínáme mší svatou. Kostel je již plný mladých lidí, jen kdosi chybí u oltáře. Po chvíli ticha se zvenku ozývá nepřeslechnutelný příjezd...

Pod pojmem Igráček se skrývá náš zastupce pro mládež. Tento „pseudonázev“ se zrodil ve vzdálenější historii – na celostátním setkání mládeže v Táboře. Od té doby mu je pevně přisít.

Jak to funguje s mládeží v jednotlivých farnostech?

Chrudim:

Společenství je především tvořeno lidmi z kapely Hluboké Kořeni. Hrají na mších, pořádají víkendové akce pro děti. Věkové rozpětí od 12 do 24 let. Ve školním roce se snaží scházet v pátek po mši v klubovně u fary. Stránky společenství: www.hlubokekoreni.net.

Spolčo Proseč, Nové Hradky:

Navštěvuje ho cca 25 lidí ve věku od 15 do 25 let. Schází se jednou měsíčně (obvykle na první pátek v měsíci).

Chrast:

Zde spolčo jako takové už není, ale ta samá parta, která dříve spolčo vytvářela, se stále schází při mnoha příležitostech. Jsou to narozeniny, nedělní snídaně u některého z nich, plesy, bowling. Jezdí každý rok na vodu. Teď na Hron na Slovensku! Připravují tábor pro nejmenší a to už popatě.

Hlinsko:

Spolčmeni – společenství kluků ve věku od 14 do 19 let. Schází se každou neděli v 18.00 hod na místní faře.

Spolčandy – společenství děvčat ve věku od cca 12 do 16 let se schází ve stejný čas. Obě společenství mají spoustu společných aktivit. Starší mládež se schází k zamyšlení nad starozákonními texty. Termíny jsou na společné domluvě.

Trhová Kamenice, Nasavrky, Bojanov, Seč:

Zde není spolčo jako takové, ale některá mládež se angažuje v hudební schůle „Nahoboj“.

Heřmanův Městec:

Zde se schází jednou za 14 dní 8-10 mladých (většinou vysokoškolačů). Angažují se v životě farnosti a pomáhají s dětmi (v létě pořádají tábor pro děti z farnosti).

Luže:

Lužecká farnost čítá na 25 mladých lidí ve věku 14 – 31 let. Z důvodu velkého věkového rozmezí vytvořili 2 společenství - modlitební a „FREE“. Náplní modlitebního spolča je rozjímání nad biblickým textem podle Lectio divina. Free spolčo se schází nepravidelně a má různorodý program. „Zpíváme, hrajeme hry, sdílíme se, vzděláváme se, sledujeme nové filmy, rozšiřujeme si naše křesťanské hudební obzory, ...“ Každý si tak může vybrat, co ho zajímá. Společně také jezdí na výlety, účastní se vikariátních až mezinárodních akcí, připravují akce pro děti nejen v lužské farnosti např. Mikulášská besídka, Farní setkání dětí a prázdninový pobyt dětí.

Kameničky:

Místní mládež vlastní spolčo nemá, ale schází se v malé schůle, cca jednou za měsíc se snaží zahrát v neděli na mši. Žádné jiné věci nepodnikají. Funguje zde silné skautské středisko, a tak se všechny akce dělají přes skauta.

Ve vikariátu se během školního roku konají Večery mladých. Náplň je pestrá – jsou zváni hosté, sportuje se, putuje se, chodí na plesy ... Tyto večery se snažíme konat na různých místech vikariátu pro povzbuzení tamní mládeže.

Misie – cesta k rozdávaní Lásky po celém světě

Milí přátelé misii,
prázdniny za sebou zavřely dveře,
ale nebudte smutní, naše misijní jsou
stále otevřené! Během období dovo-
lených jsme dostali několik krásných
pozdravů z tuzemska a chtěli bychom
se o ně s vámi podělit.

Připravili jsme také přehled nových misijních materiá-
lů, které se mohou stát inspirací, jak pomoci druhým. Na
závěr bychom vás rádi pozvali na jednu výjimečnou akci –
návštěvu z Bangladéše!

Misijní zprávy z České republiky

*„Dostal jsem Váš pozdrav, DVD i přáníčko od dětí
z Misijních klubek, které se setkaly na Horském klubání
ve Špindlerově Mlýně ve dnech 3. – 5. dubna 2009. Mám
opravdu velkou radost, že děti zapojených do Papežského
misijního díla stále přibývají! Děkuji všem dětem i všem do-
spělým za starost a pomoc dětem v misiích a za modlitby za
ně. Jsem si jist, že věta „chceme dělat jen nepatrné věci, ale
s obrovskou láskou“, která je mottem pro činnost dětí v Pa-
pežském misijním díle, má před Bohem velikou cenu!“*

kardinál Miloslav Vlk

*„Nyní pracujeme na novém vydání časopisu Klubko.
Při poslední schůzce jsme měli soutěžní den. Hráli jsme
pexeso, kvarteto a řešili různé hádanky a úkoly. Scházíme
se každou neděli někdy i v sobotu.“*

Šárka, Český Krumlov

*„Děkujeme Vám za to, že jsme mohli být v České Tře-
bové. Krásně nás tam přivítali. Mše svatá byla hezká.
Jsme rádi, že jsme mohli poznat Elišku Bučkovou. Misijní
jarmark byl bezvadný. Nejšťastnější jsme byli, když jsme
dostali diplom.“*

děti z Misijního klubka 97

Misijní materiály – novinky!

**Misijní magazíny PMD v TV NOE č. 29 – PMD
v Polsku, č. 30 – Finanční svět misii, č. 31 – Uganda, č. 32
– Zambie 1, č. 33 – Zambie 2, č. 34 – Velká misijní soutěž,
č. 35 – Nový Zéland**

Ilustrační foto; archiv PMDD

Výroční zpráva PMD 2008 – brožura, která popisuje
aktivity a činnost PMD v Česku.

Pohled PMDD – širokoúhlý pohled se záběry z misii.

**Cyklus cestopisného vyprávění – Vzkříšení v oprav-
dové Africe**, čtení na pokračování s tématem letošní misijní
cesty do Zambie.

**Misijní kalendář 2010 – „Zambie – Opravdová Afri-
ka“** - dozvíte se něco o katechistech, bohoslovcích, malých
misionářích a také další zajímavé informace o Zambii.
Nechybí nabídka misijních materiálů. Samozřejmostí je
13 pohlednic se záběry z této africké země. Aktivním mi-
sionářům můžeme poslat více výtisků k nabídnutí ve svém
okolí.

Horské klubání – DVD, které zachycuje úžasnou at-
mosféru ze setkání dětí z Misijních klubek.

Nejsi sám...myslíš i na chudé? č. 7 – časopis, který
připravují děti a jeho výtěžek pomáhá chudým dětem v mi-
siích.

Nenechte si ujít

Bangladéšský biskup navštíví ČR

Termín: 25. 9. - 2. 10. 2009

Ve dnech od 25. 9. do 2. 10. 2009 navštíví Českou re-
publiku bangladéšský biskup Paul Ponen Kubi C.S.C. Ná-
vštěva se uskuteční na základě pozvání národního ředitele
Papežských misijních děl ČR, P. Jiřího Šlégra, který bude
biskupa doprovázet. Protože dárce z naší vlasti již delší
dobu podporují projekty Papežských misijních děl na po-
moc chudým a trpícím lidem v Bangladéši, bude návštěva
biskupa Ponen Kubi, který z Bangladéše pochází a místní
situaci velice dobře rozumí, dobrou příležitostí k osobnímu
setkání.

Veřejnost bude mít možnost se s bangladéšským bisku-
pem setkat při těchto příležitostech:

26. 9. - sobota - Jilemnice - 16.00 - kostel sv. Vavřince,
mše svatá, 17.30 - beseda doplněná písněmi Vavřínečku,
zámek, **30. 9. - středa - Hradec Králové**, 19.30 - kostel
Nanebevzetí Panny Marie, mše svatá s královéhradeckým
biskupem Mons. Dominikem Dukou, OP, beseda s dopro-
vodným programem (Velký sál Nového Adalbertina 20.45
– 21.45), **1. 10. - čtvrtek - Praha**, 11.00 tisková kon-
ference, 18.00 - kostel Panny Marie Sněžné (františ-
káni), mše svatá, beseda s doprovodným programem
(koncert, vernisáž výstavy fotografií z Bangladéše,
sbírka). Dále je možnost se s otcem biskupem setkat
v Brně, Strážnici, Petrově u Strážnice a v Olomouci.
Pro bližší informace kontaktujte národní kancelář
PMD ve Špindlerově Mlýně.

Kontakt:

Papežská misijní díla, 543 51 Špindlerův Mlýn,
tel. 499 433 058, 604 838 882,
e-mail: info@misijnidila.cz, www.misijnidila.cz
Diecézní ředitelka PMD: Mgr. Bronislava Halbrštá-
tová, 517 56 Slatina nad Zdobnicí 309, tel. 731 598
992, e-mail: bronislava.halbrstatova@seznam.cz
Referentka pro misie: Ing. Mgr. Zuzana Petrášová,
e-mail: petrasova@diecezechk.cz, tel. 495 063 420

Když přijde velká voda...

Jednoho příjemného červencového rána jsme se setkali na Charitě v Ostravě. Z tohoto místa jsme se pak vypravili do jedné z nejvíce zasažených oblastí. Do rukou se mi dostává seznam obyvatel Jeseníku nad Odrou. Lidí, kterým se během pár hodin změnil život. Lidí, kteří přišli o mnoho, někdy téměř o všechno. Lidí, kteří bojovali o holý život. Lidí, kteří něco budovali, a vše je pryč...

Jeden z domů, který byl zdemolovaný v důsledku letošních letních povodní na Jesenícku.

A tak mi dovoluďte podělit se s vámi o jeden příběh, který hovoří za všechny... Mladý muž, očekávající s manželkou miminko, mluví: „Ve 20:30 voda po barák,“ pozorně poslouchám příběh, který mi tento statečný muž líčí. „Ve 21:30 vše pod vodou, ke dveřím jsme nanosili peřiny, chtěli jsme utéct okny, vše bylo pod vodou. Během 10 minut voda až do 3 metrů. Seděli jsme na střeše do 3 hodin. Na loďce nás odvezli. Sousedům dům padal, tak jsme prosili, ať nejprve jedou pro ně. Jsme mezi dvěma kopci, voda neměla kam jít. Slyšeli jsme ránu a spadla celá část domu. Volali jsme 150, 158, 112... My jsme nevěděli, zda oni vědí, že tu jsme na střeše. Chceme čln, vesty, baterky, kdybychom toto měli ještě zažít.“ Stále opakuje, že voda neměla kam jít, neboť se nacházejí mezi dvěma kopci. Pokračuje: „Dvě ženy se topily, prosily o pomoc a my jsme nemohli. Někde mají vichřice, jinde zemětřesení. Babička, jak nám tam zahynuli strýčkové, pamatuje vodu po schodech. Tehdáž. V 60. letech. V životě tu nebylo tolik vody... Deset minut, 10 minut, 10 minut! 3 metry vody! Auto jsme zachránili, to jsme nechali na kopci. Pak jsme chtěli sypat písek, a už se to valilo. Deset minut! První chvíli to šlo pomalíčku, pak to letělo.“

Tato mladá rodina má dům od řeky vzdálený asi 300 metrů. Před lety jej koupili a celý zrekonstruovali. Nyní jsem mohla spatřit pouze holé zdi, které byly nasáklé bahnem. Nikde kousek nábytku, či čehokoliv, co by ukazovalo, že i v tomto domě žili lidé. Všechno odnesla voda. Se slzami v očích muž líčí, že zachránil aspoň počítač, ve kterém má mnoho fotek, hlavně svatební. Fotografie, jak je známe, všechny odnesla voda.

Tato rodina je pouze jedna ze stovek zasažených obyvatel Jeseníku nad Odrou. Pracovala zde řada organizací. Dobrovolné práce při odklizení následků se zhostila dobročinná organizace Samarí, krizovou intervenci poskytovala Adra. Firmy nabízely postiženým lidem procentuální slevu, ať již na spotřebiče, podlahy, či stavební materiál. Bylo zde mnoho vojáků, dobrovolných hasičů... Charita poskytla lidem desinfekční prostředky, rukavice, náradí na uklízení škod, měli jsme možnost nabídnout vysoušeče. Snažili jsme se pružně reagovat na zjištěné potřeby.

Tomuto chlapečkovi jsme předali hračky od dárců Charity. Neměl žádné, všechny mu odnesla voda.

Lidé neměli kde vařit, zajistili jsme dovoz obědů.

Dokážeme si představit, že jednoho dne přijde voda k nám? Tito lidé nikdy nic takového neprožili. Kde mají nyní začít? Možná hledí na noční oblohu plnou hvězd a chtějí spatřit tu svou. Jenže ona hvězda křížuje nebesa jen na kratičkou dobu. Mnozí lidé jsou uchváteni jejím kouzlem a doufají, že se jim splní i do-

pokračování na str. 14

DEN CHARITY

27. září 2009

Den Charity je celostátní akce Charity ČR u příležitosti svátku sv. Vincence z Pauly (27. září), který je patronem charitních zařízení. V době tohoto svátku budou Charity prezentovat své služby široké veřejnosti. Více na www.charita.cz.

Přehled akcí ke Dni Charity v královéhradecké diecézi

Hradec Králové:

Den otevřených dveří v nových prostorách Oblastní charity HK

24. 9. od 9 - 15h v ul. Kotěrova 847

Chrudim:

Veletrh informací - prez. stánek Charity

26. 9. od 9 do 12h na Nám. J. Ressela

Kutná Hora:

Oživená terasa - zábavné odpoledne zejména pro děti, rodiny a seniory (kulturní vystoupení, výtvarné dílny, hry ad.)

24. 9. od 15 do 17h v zahradě u Duhového Atria (Třebišovská ul. 611)

Litomyšl:

Výstava fotografií "Můj svět" 2008 - o životě uvnitř i vně Charity v ČR

1. 9. - 9. 10. Lidový dům (Bélidla 392)

Výstava o historii Lidového domu

12. 9. - 9. 10. Lidový dům (Bélidla 392)

Týden aktivizace v Respitní péči Jindra pro seniory - beseda, divadlo, pěvecké vystoupení, canisterapie ad.

5. - 9. 10. RP Jindra (Dukelská 750)

Den otevřených dveří v Respitní péči Jindra k 5. výročí založení

8. 10. od 10 do 17h Dukelská ul. 750

Polička:

Beseda s Mons. Suchárem o zahraniční pomoci Diecézní charity HK

23. 9. v 19h na Nám. B. Martinů 1

Mše svatá - oslavuje Mons. Suchár

23. 9. v 18h v kostele sv. Jakuba

Přelouč:

Den otevřených dveří v Jakub klubu

21. 9. od 9 do 12h a od 13 do 15h v Jakub klubu (v objektu Orlovny)

Prezentační výstava ke Dni Charity

21. - 24. 9. od 13:30 do 17:00h v Jakub klubu (v objektu Orlovny)

Letohrad:

Svatováclavská pouť - 28. 9.

Více informací na www.charita.cz a www.hk.caritas.cz.

Z TISKOVÉHO SERVISU CHARITY ČR

Pomáháme obětem letních povodní

Jednotlivé složky Charity ČR se podle svých možností zapojily do pomoci lidem, které v létě postihla povodeň, a to v součinnosti s ostatními složkami Integrovaného záchranného systému, jehož je Charita ČR součástí.

Arcidiecézní charita Olomouc pomáhá v zasažených oblastech na severní Moravě. Podle potřeb do oblastí vozí úklidové prostředky a vysoušeče. V Uhelné na Jesenicku postavili vojáci nový mostek k domku zdravotně postiženého obyvatele, jehož stavba byla financována ze sbírkových prostředků Charity ČR.

Diecézní charita ostravsko-opavská pomáhá stejným způsobem na Novojičínsku, v Hodslavicích a v Jeseníku nad Odrou.

Diecézní charita České Budějovice se zapojila do pomoci na Prachaticku. Do odklizení následků povodně se zapojili i klienti Azylového domu sv. Petra v Záblatí. Humanitární pomoc poskytují ve svém okolí také Charity Prachatice, Strakonice a Sušice.

Diecézní charita Litoměřice dopravila 8. 7. materiální pomoc (úklid. nářadí, čistící prostředky, vysoušeče ad.) do Benešova n. Ploučnicí a obcí Veselé a Hřensko. Dále zajistila dopravu balené vody, kterou zaplaveným darovala f. Zátka, s.r.o., Brandýs n. Lab.

Po první vlně okamžité pomoci je nutné se postarat o obnovu bydlení a věnovat se i psychické pomoci obyvatelům postižených oblastí. Charita pomáhá zejména těm, kdo si pro stáří, nemoc nebo hendikep nedokáží pomoci sami.

pokračování na str. 15

Dárcovská SMS

Projekty Oblastní charity Hradec Králové můžete podpořit i dárcovskou SMS ve tvaru:

**DMS CHARITAHK
na tel. číslo 87777.**

Cena jedné SMS je 30 Kč, Oblastní charita HK obdrží 27 Kč. Tuto službu zajišťuje Fórum dárců. Získané finanční prostředky budou použity na podporu projektů Oblastní charity HK. Více na www.charitahk.cz.

pokračování ze str. 13

Když přijde velká voda...

cela nespelnitelná přání... O čem asi sní lidé, kterým voda odnesla všechno? Myslím, že jejich přání jsou o poznání prostší, než řada našich. Sdílejme proto s nimi jejich těžké chvíle a poděleme se o cokoli, co v životě právě máme. Nezáleží na tom, zda je to pomoc materiální, dobrovolná práce při odklizení následků, či tichá modlitba. Důležité je nezůstat lhotejný a tvářit se tak, jako že se mě toto vůbec netýká...

A kdo se s vámi podělil o tento příběh? Slečna Dana Drahošová z havlíčkobrodské Oblastní charity, která letos v červenci spolu se zaměstnanci a dobrovolníky ostravské a olomoucké Charity prováděla sociální šetření v zasažených domácnostech na Jesenicku. Byla to jedna z nejvíce zasažených oblastí. Zjišťovali jsme podrobně situaci, která bude pečlivě vyhodnocena a na základě této skutečnosti bude směřována konkrétní pomoc do těchto rodin.

Dana Drahošová

AKTUALITY

Eliščina sbírka 2009

HRADEC KRÁLOVÉ: Další ročník tradiční Eliščiny sbírky, kterou pořádá Oblastní charita Hradec Králové, se uskuteční **v sobotu 5. září 2009**. Tato veřejná sbírka proběhne na Velkém náměstí v rámci každoročně pořádaných městských slavností **Hradec Králové v zrcadle staletí aneb Slavnosti královny Elišky**. Výtěžek sbírky bude věnován na pomoc letošním obětem nepříznivě počasí – jednak rodině, které vyhořel bleskem zasažený dům v Třebosicích a kde pomáhali také klienti Domu Matky Terezy pro lidi bez domova (*na snímku*). Dále pak rodinám v obcích, jejichž domy byly vyplaveny.

Eliščinu sbírku můžete podpořit také poukázáním libovolné částky na **účet sbírky 230677658/0300 pod VS 999** nebo zasláním dárcovské SMS ve tvaru **DMS CHARITAHK** na tel. č. **87777**. Předem děkujeme za vaši pomoc lidem v nouzi. (*Alois Neruda*)

Oblastní charita se stěhuje

HRADEC KRÁLOVÉ: Oblastní charita Hradec Králové oznamuje, že z důvodu rekonstrukce domu U Špuláků opouští koncem srpna tyto prostory na Velkém náměstí. **Sídlo organizace a Hospodářské středisko od 1. 9. 2009** naleznete na adrese: **Oblastní charita Hradec Králové, Komenského 266/3, 500 03 Hradec Králové. Poradna pro lidi v tísní a Intervenční centrum pro osoby ohrožené domácím násilím** sídlí na nové společné adrese: **Kotěrova 847, 500 03 Hradec Králové**. Více na www.charitahk.cz. (*Alois Neruda*)

Karuzošou 2009

LEDEČ NAD SÁZAVOU: Rok nám zase již utekl a je před námi šestý ročník pěvecké soutěže **KARUZOŠOU** pro handicapované, která se bude konat **v Sokolovně v Ledči nad Sázavou 7. 9. 2009 v 9:30 hodin**.

Jménem pořadatelů vás všechny na tuto půvabnou soutěž zveme. Vezměte s sebou dobrou náladu a pilně trénujte, moc se na vás těší vaši kamarádi. (*Iveta Vrbová, Stacionář Petrklíč, tel. 777 736 067, www.charitahb.cz*)

Jakub klub od září opět otevírá své dveře

PŘELOUČ: Jako obvykle po prázdninách se začátkem školního roku otevírají dveře Jakub klubu. Pro děti jsou připraveny 2 nové projekty **NAŠE ZEMĚ** a **NAŠE SPOLEČNOST**, které by měly probíhat až do konce prosince 2009. V rámci těchto projektů bychom chtěli děti seznámit pomocí her, povídání, zájmových a praktických činností se základními poznatky o naší Zemi a společnosti. Děti se např. dozví, které zvíře je pro určitou zemi typické, ve kterých oblastech se pěstují určité plodiny, jaké zajímavosti se vyskytují v určité zemi - kulturní, společenské či jiné. Poznají zvyky a tradice, nejen naše, ale i odlišných etnik a menšin z různých koutů světa.

S činností klubu se můžete seznámit na **Dni otevřených dveří 21. 9.** a na **naší prez. výstavě ke Dni Charity od 21. - 24. 9. v Jakub klubu v objektu Orlovny Přelouč** - více na str. 13. (*Zdena Kumstýřová, Sylva Dvořáková*)

AKTUALITY

Poděkování společnosti PETROF, spol. s r.o.

HRADEC KRÁLOVÉ: Chtěli bychom touto cestou poděkovat společnosti PETROF, spol. s r.o., Hradec Králové za milý dar v podobě vyřezaného dřevěného materiálu pro terapeutické dílny Oblastní charity v Poličce a charitní řezbářskou dílnu v Kostelci nad Orlicí. Tento dar přinese radost našim handicapovaným klientům, kteří v dílnách vyrábějí ze dřeva dárkové a upomínkové předměty. Zaměstnancům společnosti PETROF, spol. s r.o. děkujeme také za podporu vzdělání chudé indické školačky v rámci charitního projektu Adopce na dálku®. (*Jana Karasová, Diecézní charita HK*)

Šikovné ruce pro Hospic 2009

ČERVENÝ KOSTELEČ: Již počtvrté vyhlásil Hospic Anežky České v Červeném Kostelci soutěž „Šikovné ruce pro Hospic 2009.“ Soutěží se opět ve 3 kategoriích: 1. děti do 9 let; 2. děti a mládež 10 - 18 let; 3. dospělí.

V uplynulých ročnících měla soutěž velký ohlas mezi dospělými, dětmi ze ZŠ i v různých spolcích v Čechách i na Moravě. Do hospice byly zasílány výrobky ze dřeva, keramiky, pleteniny, ozdoby, olejomalby, patchworkové dekorace ad. Podobně je tomu i letos, kdy výrobky shromažďujeme ve středisku Háčko do 26. 9. Do konce července hospic obdržel 160 výrobků.

Ze zaslanych výrobků bude i letos uspořádána prodejní výstava při příležitosti Světového dne hospicové a paliativní péče. Vernisáže se můžete zúčastnit 9. 10. v 17 hod. ve výstavní síni v Červeném Kostelci. Výstava potrvá až do 23. 10. Slavnostní at-

mosféru podtrhne koncert Sborečku Jiráskova gymnázia z Náchoda v divadle J. K. Tyla. Provázet programem přislíbil známý moderátor a imitátor Petr Martínák, který také předá vítězům soutěže ceny od našich sponzorů.

Výtěžek této benefice poputuje do Hospice Anežky České, kde bude využit na provoz hospice a rozvoj domácí hospicové péče.

Všem, kteří tuto akci podpořili, i těm, kteří se k nim letos přidají, patří velký obdiv a dík. Bližší info na www.hospic.cz a tel. 491 610 330. (*Eva Wagenknechtová*)

Konference na téma "Bezpečný internet"

PŘELOUČ/PARDUBICE: Evropská akademie pro demokracii a Sdružení žen při KDU-ČSL Pardubice pořádají konferenci na téma "Bezpečný internet", která se koná 2. října od 11 do 15 hod. v Domě techniky v Pardubicích. Akce je určena nejen pedagogům, ale také rodičům a široké veřejnosti. Vstup je volný.

Záštitu nad akcí převzal vicehejtman Pardubického kraje Ing. Roman Líněk. Více na www.charitaprelouc.cz. (*Zdena Kumstýřová*)

Areál Domova sv. Josefa ožil letními hosty

ŽIREČ: Příjemné prostředí, milá setkání a pestrý kulturní program po celé odpoledne – takové byly tradiční Svatoanenské zahradní slavnosti 2009, aneb slavnosti bez bariér v Domově sv. Josefa v Žirči u Dvora Králové, doposud stále jediného lůžkového zdravotnického a sociálního zařízení v ČR pro lidi nemocné roztroušenou sklerózou. Již po osmé bylo snahou propojit při této příležitosti svět zdravých a hendikepovaných.

Letos zahájil kulturní program na scéně v parku písničkář Pavel Dobeš s kytaristou Tomášem Kotrbou.

Vydařená akce, jež vynesla bezmála 110 tis. Kč, by se neobešla bez laskavé podpory sponzorů, Královéhradeckého kraje a Města Dvůr Králové n. L. Nadace Divoké husy navíc ještě podpoří výtěžek akce částkou 60 000 Kč.

Za peníze takto získané se plánují nákupy mechanických vozíků a zařízení pro příjem digitálního signálu. Děkujeme všem, kteří tuto benefici podpořili. (*Jitka Holcová, red. upraveno*)

Z TISKOVÉHO SERVISU CHARITY ČR**Linka důvěry**

Při Oblastní charitě Blansko je v provozu také linka důvěry (pro celou ČR) tel.: 516 410 668. Linka se snaží odbornou tel. radou pomoci lidem, kteří nemohou zvládnout svoji nepříznivou situaci sami nebo za pomoci svého okolí.

Sbírkové konto

Na pomoc obětem letošních povodní vyhlásila Charita ČR sbírkové konto: 22770022/0800 u České spořitelny, VS: 906. Na toto konto Charita ČR věnovala 200 tis. Kč a 100 tis. Kč přispěla KDU-ČSL. Přispět na sbírkové konto lze v prac. dny od 9-16h i v sídle diecézních a arcidiecézních Charit v ČR a v sekretariátu Charity ČR, Vladislavova 12, Praha 1.

Dny lidí dobré vůle pomohou obětem povodní

Na pomoc obcím, které velká voda zasáhla nejvíce, pomůže také sbírka konaná během Dnů dobré vůle na Velehradě 4. - 5. 7.: DMS VELEHRAD na číslo 87777, které je společné pro všechny mobilní operátory. Cena jedné DMS je 30 Kč (příjemce pomoci obdrží 27 Kč). Službu DMS zajišťuje Fórum dárců. (*Převzato z www.charita.cz, red. upraveno*)

DÁRCOVSKÁ SMS**Domov sv. Josefa v Žirči**

můžete podpořit i pravidelným příspěvkem každý měsíc po dobu jednoho roku. Stačí odeslat SMS ve tvaru:

DMS(mezera)ROK(mezera)DOMOVJOSEF na č. 87 777

a každý měsíc Vám bude automaticky odečtena částka 30 Kč. Za rok tak Domov sv. Josefa od Vás obdrží 324 Kč.

Deaktivace služby je možná pouze ze stejného tel. č., ze kterého byla původně objednána. SMS pošlete ve tvaru **DMS(mezera)STOP(mezera)DOMOVJOSEF** na tel. č. 87 777. Zrušení této služby je zdarma. Více na www.darcovskasms.cz.

Domov sv. Josefa můžete podpořit jednorázově posláním SMS ve tvaru:

DMS(mezera)DOMOVJOSEF na číslo 87777

Přispějete tak částkou 27 Kč, cena DMS je 30 Kč.

Podpoříte kvalitní péči o nemocné roztroušenou sklerózou v Domově sv. Josefa v Žirči. Děkujeme!

... Vzdělávání ...

Semináře pro zdravotní sestry

Termíny pro podzim 2009:

1. 10. **Základy rehabilitačního ošetřovatelství:** Mgr. Martina Stehlíková
6. 10. **Poruchy chování ve stáří a sexualita seniorů:** Mgr. Jaroslava Slaná
20. 10. **Péče o nemocné s roztroušenou sklerózou**
29. 10. **Péče o klienty s Parkinsonovou chorobou:** Mgr. Martina Stehlíková
10. 11. **Péče o klienty s Diabetes mellitus:** Mgr. Jaroslava Slaná
19. 11. **Demence, Komunikace a asertivita v práci sestry:** PhDr. Lada Cetlová, PhD.
26. 11. **Nové postupy v přednemocniční první pomoci:** PhDr. Lada Cetlová, PhD.

Semináře pro zdravotní sestry (s možností získání kreditů) pořádá Oblastní charita Červený Kostelec ve spolupráci s Curatio v edukačním centru Háčko (možnost ubytování a stravování).

Informace a přihlášky: Mgr. Marcela Frýbová, Háčko (Manž. Burdychových 245, 549 41 Červený Kostelec), tel.: 491 420 121/34, e-mail: frybova@hospic.cz, <http://www.ochck.cz>

Diecézní katolická charita
Hradec Králové

vyhlašuje

VÝBĚROVÉ ŘÍZENÍ

na obsazení místa

ředitel/ředitelka
Oblastní charity Pardubice

Požadavky:

VŠ/SŠ vzdělání,
manažerské a organizační
schopnosti, bezúhonnost.

Strukturovaný životopis

s uvedením dosažené kvalifikace,
zkušeností, dovedností
a motivace k práci v charitní
organizaci zašlete nejpozději
do 30. 9. 2009 na adresu:

Diecézní charita Hradec Králové
Velké nám. 37

500 01 Hradec Králové

Obálku označte nápisem
"VÝBĚROVÉ ŘÍZENÍ"

AKTUALITY

Psí kamarádi v azylovém domě

HAVLÍČKŮV BROD: Na jaře náš Charitní domov pro matky s dětmi v Havlíčkově Brodě oslovilo občanské sdružení Cibela o.s. s nabídkou programu s pejsky pro děti. Tuto nabídku jsme s radostí přijali, a tak se v neděli 21. 6. uskutečnilo setkání, na které budou mít ubytované děti krásné vzpomínky. Za dětmi přijelo 5 pejsků – kříženec Dan, Eliška, Ben, špringršpanělka Týna a labradorka Jenny. Jejich psůvodi ukazovali dětem, jak se mají k pejskům chovat, co dělat v případě, že je chce cizí pes napadnout, jak předcházet tomu, aby se to nestalo, a co vše jejich svěřenci umí.

„Jedním z našich cílů je, kromě zprostředkování přímého kontaktu dětí s pejsky, osvěta v oblasti vztahu ke zvířatům. Chceme, aby se děti s chováním psů blíže seznámily, naučily se, jak se k nim chovat. Ukazujeme jim, co vše takový pejsek, o kterého se správně pečuje, dokáže, kolik radosti může dávat, a také jak může lidem pomáhat,“ vysvětluje místopředsedkyně sdružení Petra Štátková.

Děti si užily přímého kontaktu s pejsky opravdu báječně, zkoušely je vodit na vodítku a hrály si s nimi a mazlily se. Také čtyřnozí kamarádi prožívali kontakt s dětmi s radostí. Děkujeme členům občanského sdružení za krásné odpoledne, které pro děti i maminky z azylového domu připravili ve svém volném čase, zdarma a s láskou. (Zdeňka Králová, www.charitahb.cz)

Diskusní setkání o bezdomovectví

POLÍČKA: Bezdomovectví bylo hlavním tématem diskusního setkání představitelů města Poličky, Odboru sociálních věcí a zdravotnictví, správců farností a poskytovatelů sociálních služeb. Uskutečnilo se v květnu v Oblastní charitě Polička.

„Impuls k setkání nám dal poličský evangelický farář Jan Dus, kterého stoupající počet bezdomovců hledající pomoc u dveří jeho fary donutil k hledání možností profesionální pomoci,“ vysvětlila vedoucí Odboru sociálních věcí města Poličky Martina Černíková. „Do té doby jsme netušili, že kněží mohou mít s bezdomovci problém. Domnívali jsme se, že je na Poličsku dokáže podchytit naše síť sociálních služeb. Neznali jsme také četnost tohoto problému.“

Z diskuse vyplynulo, že mezi tzv. migrujícími bezdomovci se vytvořila skupina, která si za zdroj obživy zvolila právě církevní organizace. Na svých již poměrně pravidelných „štacích“ se u správců farností dožadují „křesťanské lásky“ projevem finančním darem, poskytnutím jídla a noclehu, zaplacením jízdenky, případně odvozem na nádraží. Jejich návštěvy se odehrávají zpravidla v pozdních večerních hodinách. Na farátech zaznamenají tak jednu až dvě návštěvy měsíčně. Duchovní správci shodně uvedli, že žadatelé obvykle vyhoví v poskytnutí jídla. Peníze se snaží nedávat, pokud ano, tak jako „odměnu“ za nějakou vykonanou práci. Problém je s ubytováním, protože vzít si neznámou a nedůvěryhodnou osobu pod střechem znamená prožít celou noc ve střehu.

Oblastní charita Polička pro kněze vypracovala seznam zařízení poskytujících sociální služby lidem bez přístřeší, včetně provozních údajů a kontaktů. Pracovnice sociálního odboru vysvětlily specifika práce s bezdomovci, možnosti jejich ubytování na Poličsku i možnosti poskytnout dávky pomoci v hmotné nouzi. Starosta Poličky J. Martinů rozpřel diskusi o předlženosti některých domácností, o hrozbě nárůstu lidí bez přístřeší a o sociální odpovědnosti každého jednotlivce. Poradkyně Občanské poradny J. Flidrová seznámila přítomné s insolvenčním zákonem jako možným způsobem oddlužení fyzických osob, pracovnice sociálního odboru hovořily o vrůstajícím počtu bezdomovců i lidí přihlášených k trvalému pobytu na úředních adresách obcí.

Z jednání vyplynul zájem správců farností o další setkání, tentokrát zaměřené na prevenci a legislativu. Kněží své farníky i lidi v obci dobře znají a vědí, kde je odbornou a včasnou pomocí možné předejít nejhoršímu – propadu do dluhové spirály a následně ke ztrátě bydlení. (Štěpánka Dvořáková, www.policka.charita.cz)

Deset let od odhalení smírčího kříže u Veliše

Čtrnáctého září tomu bude již deset let, co byl jako znamení vzájemného odpuštění mezi katolíky a evangelíky u Jičina na hřbetu Veliše odhalen a požehnán velký smírčí kříž. Vytvořil jej Aleš John a svými letopočty 1629 a 1728 připomíná umučení misionáře Matěje Burnatia v Libuni a popravu evangelického písmáka Tomáše Svobody v Kopidlně. Kříž byl vztyčen za účasti představitelů dotčených křesťanských církví, na památku lidí, kteří pro svou víru dokázali položit to nejvzácnější, svůj život. Po deseti letech lze říci, že to byl skvělý nápad, který bezesporu povznesl duchovní život v místě, které také nazýváme Mariánskou a Valdštejnovou zahradou. Opět se probudil místní genius loci barokně

komponovaného prostoru plného krásných sakrálních staveb jako jsou kostely v Jičíně, Veliši či Ostružně a další spoustou menších kaplí a božích muk rozestých po krajině.

Můžeme říci, že snaha komunistické diktatury o potlačení a zničení všeho, co by mohlo připomínat křesťanskou víru, nebyla úspěšná. Ekumenické dny pořádané občanským sdružením Zebín, obnova poutí a procesí ke kaplím jsou toho jasným důkazem. Účastní se jich stále více spoluobčanů, ať praktikujících věřících, kteří svojí molitbou vyprošují požehnání nejen pro sebe a své blízké, ale i pro místo, kde žijí, tak těch, kteří ctí tradice a připomínají si tak odkaz svých předků, nebo jen tak vzpomínají na své dětství.

Obce sdružené v Mariánské a Valdštejnově zahradě spolu se státní správou a farnostmi se podílejí na nutných opravách kostelů a pomalu obnovují drobné sakrální památky. Vznikla zde další občanská sdružení, která se starají o obnovu duchovních hodnot, a obohacují svým zpěvem a dalšími aktivitami kulturní dění. Všem patří veliký dík. Nechť Bůh dále žehná všem, kteří se o tuto obrodu zasloužili nebo se na ní aktivně podílejí.

V rámci 19. ročníku kulturního festivalu Jičín – město pohádky proběhne v pátek 11. 9. od 17 hodin ekumenické setkání u smírčího kříže.

Jiří Drška

Zemřela Antonie Hofmanová

Do redakce již po uzávěrce prázdninového čísla dorazila smutná zpráva, že v Jilemnici dne 16. června 2009 zemřela ve věku 86 let Antonie Hofmanová, dlouholetá katechetka mládeže v Krkonoších a Podkrkonoší, politická vězenkyně z dob komunistického režimu a členka sekulárního františkánského řádu. Malý životopisný medailonek otiskujeme sice se zpožděním, ale snad ne úplně pozdě.

Antonie Hofmanová se narodila 13. června 1923 v Horní Braně u Jilemnice. Většinu života žila a pracovala v Podkrkonoší. Do jejího mládí zasáhla německá okupace, válečná léta prožila v Praze. Uprostřed války se rozhodla pro vyučování náboženství. Snažila se vychovávat mládež k životu podle křesťanských zásad, za to byla v době komunismu zatčena a odsouzena na šest let vězení, zvláště za šíření myšlenek „jocismu“ (křesťanského dělnického hnutí z Francie) mezi mladými v Podkrkonoší. Vězení snášela statečně.

Po návratu z něj nacházela obživu jen velmi těžko. Prošla řadou různých profesí, nakonec pracovala jako ošetřovatelka v dětské léčebně v Janských Lázních. Zde sloužila těm nejmenším celých třicet let. Koncem 70. let se přestěhovala do Jilemnice a její dům ve Zvědavé uličce se stal postupně místem setkávání křesťanů a předávání víry navzdory tehdejšímu nepřátelskému postoji režimu. Tak pokračovala v naplňování svého celoživotního poslání – předávat víru druhým, zvláště mladým, svědčit o Bohu vlastním životem a vytvářet kolem sebe společenství.

Vše, co z ní vyzařovalo, bezprostřednost a humor, který ji neopouštěl ani v posledních dnech pozemského života, bylo plodem její hluboké víry v Boha, který je Lásky. Byla 62 let členkou sekulárního františkánského řádu (SFR – III. řádu sv. Františka). Napsala také několik knih, nejznámější jsou její autobiografie „Žijeme jen jednou“ a „Svoboda v nesvobodě“ o letech prožitých v komunistickém vězení. V roce 2007 obdržela ocenění záslužným křížem „Pro Ecclesia et Pontifice“, které ji udělil papež Benedikt XVI. a také pamětní medaili města Jilemnice za aktivní odpor proti komunistickému režimu.

Rozloučení s Antoníí Hofmanovou se uskutečnilo v pátek 26. června 2009 ve 13.00 hod. v kostele sv. Vavřince v Jilemnici. Byla uložena k věčnému odpočinku na hřbitově v Horní Braně.

V Rychnově nad Kněžnou dokončují opravu děkanství

Objekt zdejšího děkanství je připomínán v 16. století jako dům nekatolíka zemana Mokrohovského. Podle pramenů byl postaven před třicetiletou válkou, roku 1629 byl opuštěn a 1630 upraven pro potřebu farní budovy (na jaře 1650 v něm našel ubytování Bohuslav Balbín na svém prvním kněžském působišti). Při tehdejší přestavbě byly zachovány historické sklepy, a tak i dnešní budova obsahuje nepochybně gotické jádro, dokumentované jednak celokamennými sklepy s valenými klenbami polokruhového průřezu a jednak mohutným zdivem až 1,5 metru silným na jihovýchodní straně. Ostatní základní konstrukce přízemí s klenbou zadní komory jsou patrně až renesanční, zbytek – včetně fasád – byl radikálně přestavěn v období klasicismu. Další úpravy dispozice proběhly v roce 1920 a fasády 1960.

Z dotace Ministerstva kultury ČR (fond IS-PROFIN) bylo uvolněno na současnou opravu vnějšího pláště budovy 2,5 milionu korun, zbytek pochází z vlastních zdrojů. Za tuto částku byla mj. vyměněna okna, budova dostala novou fasádu, střechu, komíny, vstupní dveře, chodník, sloupky zahrady a kovářské práce. „Tyto vnější práce skončí 31. srpna. Připomenu, že rekonstrukce vnitřku děkanství začala v listopadu 2007 a letos v zimě by měla proběhnout poslední část vnitřních úprav, tedy chodby, vstupní haly, kanceláře a sociálního zařízení za půl milionu. Předtím se tu investoval skoro milion. A pokud budou peníze, v lednu příštího roku bude opravena fara celá,“ dodal místní duchovní správce Petr Stejskal.

Josef Krám

Když se řekne...

Tento základní přehled pojmů z církevní správy a kněžských funkcí vznikl na základě četných dotazů na jejich význam. Zájemce o hlubší studium můžeme především odkázat na Kodex kanonického práva.

Diecéze – správní jednotka církve (místní církev), je zpravidla vymezena územně a zahrnuje všechny věřící, kteří na daném území bydlí, v jejím čele stojí biskup, o jejím zřízení rozhoduje papež. Jednotlivé sousední diecéze se v rámci států či historických zemí sdružují do svazků – *církevních provincií*. Nejvýznamnější z nich, obvykle na základě historických privilegií, je povýšena na *arcidiecézi*, v jejímž čele stojí *arcibiskup*, který je zároveň také hlavním představitelem *církevní provincie* – *metropolitou*.

Vikariát – jednotlivé farnosti na daném území tvoří svazek, který nazýváme vikariátem (na Moravě a ve Slezsku děkanátem). V jeho čele je okrskový vikář resp. děkan.

Farnost – nejmenší správní jednotka církve, místní společenství křesťanů na určitém území, zahrnuje všechny křesťany, mající na daném území trvalé či přechodné bydliště. Je svěřena biskupem do péče faráři. Biskup může rozhodovat o zřizování či naopak o zrušení farnosti. Farnost je samostatnou právníkou osobou. Počet a rozloha farností se v průběhu dějin měnily podle pastoračních a jiných potřeb. Současný stav vychází z církevních reforem císaře Josefa II. na konci 18. století. V průběhu další doby nebyly dostatečně reflektovány dramatické změny v počtu kněží i samotných věřících a celý systém správy přestal odpovídat potřebám a možnostem církve. Proto v mnoha diecézích probíhá tzv. slučování farností, které by mělo napomoci reformovat církevní správu do podoby odpovídající situaci na prahu 21. století. Farnost může být definována i personálně. Tehdy ji tvoří určité společenství věřících definované národnostně či sociálně, příkladem mohou být farnosti etnických menšin či vojenské a studentské.

Diecézní kurie – komplex zařízení a úřadů, který pomáhá biskupovi v řízení diecéze, ať z hlediska pastorační činnosti, tak z hlediska správy a výkonu moci soudní.

Kapitula kanovníků – společenství kněží, kteří mají za úkol konat modlitby a bohoslužby v katedrálním či kolegiálním kostele, další úkoly mají stanoveny diecézním biskupem.

Diecézní biskup – nástupce Apoštolů, biskupským svěcením přijímá službu

posvěcování, učení a řízení. Na daném území (diecéze) je nejvyšším představitelem církve. Diecéznímu biskupovi přísluší v diecézi veškerá řádná, vlastní a bezprostřední moc. Zastupuje biskupství a diecézi navenek při jednáních s církevními a státními orgány a institucemi, jakož i s organizacemi mezinárodními a občanskými. S konečnou platností rozhoduje o základních úkolech biskupství (dlouhodobých cílech), zřízení nových nebo zrušení stávajících organizačních jednotek biskupství; zřízení nových nebo zrušení stávajících právnických osob, kterých je biskupství zřizovatelem, pracovně-pastoračních a ekonomických úkolech biskupství a jednotlivých organizačních jednotek, ustanovení kněží, jáhnů a pastoračních referentů a asistentů, převodech majetku, pronájmech, zatěžování, nabývání a jiné správě majetku diecéze a biskupství podřízených právnických osob. Je povinen vizitovat farnosti na území své diecéze. Jednou za pět let podává papeži zprávu o stavu diecéze. Při řízení a správě diecéze jsou diecéznímu biskupovi dále k dispozici poradní a pomocné orgány, sekretariát a diecézní kurie. Je jmenován papežem a vysvěcen třemi biskupy. Musí být alespoň 35 let starý, a musí být nejméně pět let knězem.

Pomocný (světitel) biskup – pokud to vyžadují pastorační důvody, může být ustanoven v diecézi jeden nebo více pomocných biskupů. Pomáhá diecéznímu biskupovi při řízení diecéze a zastupuje ho v čase jeho nepřítomnosti. Nemá právo nástupnictví po diecézním biskupovi.

Generální vikář (moderátor diecézní kurie) – kněz, který je nápomocen biskupovi v řízení diecéze. Pokud to vyžadují pastorační důvody, může být jmenováno více generálních vikářů. Náleží mu stejná výkonná moc jako diecéznímu biskupovi s výjimkou záležitostí, které si biskup vyhradil. Má za povinnost informovat diecézního biskupa o hlavních záležitostech vyřizovaných v diecézi. Bývá ustanoven diecézním biskupem na dobu určitou. Jeho moc zaniká také uvolněním úřadu diecézního biskupa.

Biskupský vikář – kněz s řádnou mocí generálního vikáře, avšak pouze v určité části diecéze nebo pro předem určený okruh záležitostí či specifické

společenství věřících. Bývá ustanoven diecézním biskupem na dobu určitou.

Kanclér kurie – zajišťuje chod úřadu kurie, vyhotovuje listiny a stará se o jejich uchování v archivu, v případě potřeby může být jmenován i místokancléř.

Okrskový vikář – resp. děkan – kněz, který stojí v čele okrskového vikariátu. Je jmenován diecézním biskupem po projednání s kněžími působícími v daném vikariátu. Doba jeho působení je předem časově omezena. Mezi jeho úkoly patří koordinovat pastorační činnost kněží v daném vikariátu, dohlížet na plnění povinností kněžími jeho vikariátu a zároveň se starat o jejich potřeby, být jim nablízku s pomocí. Je povinen vizitovat farnosti na území svého vikariátu.

Farář – kněz, který je správcem jemu svěřené farnosti a vykonává pastorační péči o zdejší společenství věřících. Je ustanoven diecézním biskupem na dobu neurčitou. Před jmenováním se ověřuje jeho způsobilost k výkonu úřadu prostřednictvím zkoušky. Mezi základní úkoly jeho pastorační péče patří udílení svátostí a hlásání Božího slova. Pokud spravuje ještě jinou farnost, která není obsazena knězem, nazývá se tato správa správou *excurrento*.

Administrátor farnosti – kněz, který zastupuje faráře se všemi jeho pravomocemi. Je jmenován diecézním biskupem v případě, že farář nemůže svoji funkci vykonávat nebo není jmenován. Bývá jmenován na dobu určitou. Pokud spravuje ještě jinou farnost, která není obsazena knězem, nazývá se tato správa správou *excurrento*.

Farní vikář – kněz, který nevede vlastní farnost, ale je pomocníkem faráře. Je do své funkce jmenován diecézním biskupem. Je povinen o své pastorační činnosti informovat faráře a řídit se jeho pokyny. Pokud je potřeba, může ve farnosti působit více farních vikářů. V běžném, poněkud nepřesném, úzu je nazýván kaplanem.

Kaplan – kněz, jemuž je svěřena pastorační péče o některé společenství či zvláštní skupinu věřících. Jako běžné příklady kaplanské služby můžeme uvést službu v nemocnicích, věznicích, společenstvích mládeže a vysokoškolských studentů či armádě.

Základní literatura: *Kodex kanonického práva*, Zvon, Praha 1994

POMŮČKA: ENO, LUES, RIN, AKIM	KUKLA	ČESKÝ DRAMATIK (BOHUMIL, 1848-1915)	JAPON. MINCE	EINSTEI- NOVÝ INICIÁL	ZASTUPO- VÁNÍ (VE ŠKOLE)		ANGL. SPOJKA	SIBIRSKÁ ŘEKA	ALKENOL	1. ČÁST TAJENKY		SAMOUK	NEO- CHOTNĚ
ŘÍČNÍ RYBA						STROMO- RADÍ					ST. VZT. ZÁ- JMENO		
SBOHEM						ZESÍLENÝ ZÁPOR PŘEDLOŽ- KA S 2. PÁD.					SPZ MĚLNÍK		
3. ČÁST TAJENKY				SOKL							POLNÍ MIRA		
ZNALOST			NEALKO- HOLICKÝ NÁPOJ	SPZ LANDAU MOHAME- DOVA MATKA			ARAB. MUŽSKÉ JMENO				TAHLE KOUPAČÍ NÁDOBA		
KOMPLET- NÍ					„Proto ho Bůh vyvýšil nade vše a dal mu jméno nad každé jméno,...“ (pokračování v tajence)				GERMÁN				
GHANSKÝ KMEN									IND. KÖRENÍ				
	SCHOVAT	SOLM. SLABIKA FRANC. FILMOVÝ KOMIK							ZN. RADONU ANGL. ZKR. ODPOLED- NE			NOTORIČ (LIDOVÉ)	JMENO SKLADA- TELE MACHY
MIMO- ZEMŠTAN					CITO- SLOVCE ULEHČENÍ	SYFILIS		ITAL. TICHO					
ZN. LUTE- CIA			NÁŠ BÁSNÍK SYMETRÁ- LA				KR. TEXT. ZPRÁVA ČÁST PÍŠ- TALY VARHAN				OTEC (KNIŽNĚ) ETIOPSKÉ SÍDLO		
FINSKÉ SÍDLO				NEUSTÁLE ROOSVEL- TOVY INIC.					ANGL. VÝRAZ				
2. ČÁST TAJENKY					ZNAČKA VYSAVAČŮ				MOČOVINA				
ANGL. CAR					PŘÍBUZNÝ				ZAKLENÍ				

Řešení křížovky, včetně uvedení biblické knihy, kapitoly i verše, posílejte na adresu redakce (viz tiráž) do 15. 9. 2009. Odpověď je samozřejmě možné zaslat i elektronickou poštou na adresu: ikd@diecezehk.cz. Vylosovaný úspěšný řešitel od nás získá věcnou cenu věnovanou **Karmelitánským nakladatelstvím**. **Tajenka z minulého čísla:** „Potom určil Pán ještě sedmdesát jiných a poslal je před sebou po dvou do každého města i místa, kam měl sám jít. Řekl jim: „Žeň je mnohá, dělníků málo.“ (Lk 10, 1-2) **Výherce:** Eliška Mašková, Náchod

Poutní místa v Královéhradecké diecézi

- Jaká ikona se nachází v kostele svatého Ignáce v Jičíně?**
 - milostná socha Panny Marie
 - Panny Marie Sedmibolestné
 - Panny Marii Lurdské
 - Matky Boží Panny Marie
 - Panny Marie Rušánské
- Ve kterém případě se jedná o národní kulturní památku?**
 - Chrudim – farní kostel sv. Salvátora
 - Želiv – Opatský a farní kostel Narození Panny Marie
 - Rokle – mariánské poutní místo
 - Smiřice – zámecký kostel Zjevení Páně
 - Nová Paka – poutní kostel Nanebevzetí Panny Marie
- Na střeše jedné barokní kaple je umístěna vyhlídková terasa. Která z následujících to je?**
 - Balda - kaple Panny Marie počaté bez poskvrny hříchu
 - Sněžka – kaple svatého Vavřince
 - Horní Čermná – Mariánská hora
 - Police nad Metují – Hvězda poutní kaple Panny Marie Sněžné
 - Jičín - Loreta u Veliše
- Které poutní místo královéhradecké diecéze je na obrázku?**
 - Polná, kostel Nanebevzetí Panny Marie
 - Opočno, Kostel Narození Páně
 - Vraclav, kostel sv. Mikuláše
 - Petrovice

e) Sněžka, kaple sv. Vavřince
Na vaše odpovědi se těšíme do **15. 9. 2009**.

Správné odpovědi z IKD 7 - 8 / 2 0 0 9 :
1) c; 2) b; 3) e; 4) a

Pravidla kvízu 2009: V každém kole je pět otázek, za každou správnou odpověď získáte 1 bod. Po dosažení nejméně 15 bodů jdete do slosování, ve kterém vylosujeme tři výherce.

Diář biskupů

Mons. Dominik Duka, OP

- 1. 9. 9.00 Kutná Hora, sv. Jakub, mše sv. na zahájení školního roku
- 2. 9. 10.00 Praha, jednání biskupů o papežské návštěvě
- 15.00 Praha, představení encykliky Caritas in veritate
- 4. - 6. 9. Magdeburg (DE), pouť partnerské diecéze
- 7. 9. 10.00 Hradec Králové, biskupství, schůze vikářů
- 10. 9. 10.00 Horní Štěpanice, schůze vikariátu Jilemnice
- 17.00 Rychnov na Kněžnou, bohoslužba vyslání vojenského kaplana Leoše Halbrštáta
- 11. 9. 10.30 Olomouc, mše sv. Veni Sancte pro Teologický konvikt
- 12. 9. 11.00 Suchý Důl, mše sv. – růžencová pouť
- 15.30 Kuks, vinobraní
- 17.00 Dvůr Králové n. L., koncert
- 13. 9. 9.30 Pardubice, biřmování
- 14.00 Dašice, mše sv., 300 let kostela
- 14. 9. 14.00 Holohlavy, setkání s kněžími kongregace MSF
- 15. 9. 10.00 Chrudim, schůze vikariátu Chrudim
- 16. 9. 18.00 Passau (DE), veřejná diskuse kardinála Schönborna a prezidenta ČR Václava Klause
- 19. 9. 9.30 Hradec Králové, katedrála Svatého Ducha, kněžské svěcení (Štefan Brinda)
- 20. 9. 12.30 Swidnica (PL), Dny Polsko-české křesťanské kultury
- 22. 9. 9.30 Praha, Stálá rada ČBK
- 26. - 28. 9. Praha, Brno, Stará Boleslav, papežská návštěva
- 28. 9. 15.00 Hradec Králové, Velké nám., Svatováclavské slavnosti
- 18.30 Hradec Králové, katedrála Svatého Ducha, mše sv. (hlavní celebrant Christoph kard. Schönborn)
- 30. 9. 19.30 HK, kostel Panny Marie, mše sv. s bangladéšským biskupem Mons. Kubim a na zahájení akademického roku

Mons. Josef Kajnek

- 7. 9. 10.00 HK, biskupství, schůze vikářů
- 10. - 18. 9. Lurdy (FR), pouť Rodiny Neposkvrněné
- 19. 9. 10.00 Červený Kostelec, jáhenské svěcení (Ota Regner)
- 26. - 28. 9. Praha, Brno, Stará Boleslav, papežská návštěva

Mons. Karel Otčenášek

- 11. 9. 17.00 Veliš u Jičína, ekumenická bohoslužba
- 26. - 28. 9. Praha, Brno, Stará Boleslav, papežská návštěva

Krátké zprávy

Opravy údajů z minulého čísla:

S platností od 1. 8. 2009 byl **Jaromír Bartoš**, farář v Hrochově Týnci, ustanoven administrátorem excurrendo v Chroustovicích (zrušeno je tak ustanovení administrátorem excurrendo v Moravanech), **Mgr. Jan Paseka**, administrátor v Chraští u Chrudimě, ustanoven administrátorem v Moravanech (zrušeno je tak ustanovení administrátorem excurrendo v Chroustovicích), **ThLic. Ing. Jiří Heblt**, farář v Dolním Újezdě, ustanoven arciděkanem v Chrudimi a administrátorem excurrendo ve Vejvanovicích.

Ustanovení:

S platností od 1. 8. 2009 byl **P. Andrzej Deniziak**, MSF, řeholní kněz, ustanoven farním vikářem ve Dvoře Králové nad Labem, **Jan Pazdera**, farář v Dobřenicích, ustanoven výpomocným duchovním v Dobřenicích, odchází na trvalý odpočinek, **P. ThMgr. Mariusz Robak**, MSF, farní vikář ve Dvoře Králové nad Labem, ustanoven administrátorem v Pecce, **Bohuslav Směšný**, výpomocný duchovní na Hoře Matky Boží v Králíkách, ustanoven rektorem poutního kostela na Hoře Matky Boží v Králíkách, **Fr. Tadeáš Róbert Spišák**, **OPraem**, řeholní jáhen, ustanoven k jáhenské službě v Želivě.

Odchod ze služeb v diecézi:

K 31. 7. 2009 byl **P. ThMgr. Erhard Otmantzik**, MSF, administrátor v Pecce, odvolán řeholním představeným ze služeb v diecézi. K 30. 6. 2009 byl **P. Anton Verbovský**, **CSsR**, rektor poutního kostela na Hoře Matky Boží v Králíkách, odvolán řeholním představeným ze služeb v diecézi. Diecézním biskupem byl uvolněn k 31. 7. 2009.

Úmrtí:

Dne 13. 7. 2009 zemřel v Městě Albrechtice **Josef Hádek**, dřívější duchovní správce sester v Podlesí (farnost Ohnišťany). Pohřben byl 17. 7. 2009 v Městě Albrechtice.

Informace generálního vikáře ke změně působistiště R. D. ICLic. Pavla Seidla

Na četné dotazy z řad věřících naší diecéze sděluji, že žádost o změnu působistiště R. D. ICLic. Pavla Seidla byla vyslovena z mé strany. Jsem vděčný Otci Pavlovi za odvahu k tomuto kroku a přeji a vyprošuji mu Boží požehnání pro jeho službu v nové farnosti Chlumec nad Cidlinou. Děkuji všem přátelům Otce Pavla, že mu pomáhají nejen modlitbou, ale i konkrétní pomocí při stěhování a úpravě fary v Chlumci nad Cidlinou.

Mons. Tomáš Holub

Zřízení diecézního soudu

Dne 1. 7. 2009 byl Mons. Dominikem Dukou, OP zřízen Diecézní církevní soud diecéze královéhradecké, zkráceně Diecézní církevní soud v Hradci Králové. Do Diecézního soudu jsou jmenováni na pětileté období následující funkcionáři:

- **soudní vikář (oficiál):** Mons. Josef Růt, papežský prelát
- **zástupce soudního vikáře (viceoficiál):** ICLic. Václav Hegr
- **soudci:** ICLic. Karel Moravec, Mons. Mgr. Josef Socha, P. ICLic. Marian Pavel Sokol, OPraem., ICLic. Miloslav Šiffel, P. ThLic. PhDr. Vincent Zonták, CM
- **ochránce spravedlnosti:** P. ThLic. PhDr. Vincent Zonták, CM
- **obhájci svazku:** ICLic. Pavel Seidl, Mgr. Ing. Zdeněk Novák
- **notáři:** RNDr. Tomáš Reschel, PhD., Bc.Th. Prokop Tobek, Bc. Martin Rehtorik, Bc. Petra Rolcová
- **advokáti:** Mgr. Jakub Polívka, JUDr. Milan Závurka

Kanceláře Diecézního církevního soudu v Hradci Králové se nacházejí v přízemí kanovnického domu čp. 49. Telefon do této kanceláře je 495 581 266, adresa pro elektronickou korespondenci soud@diecezechk.cz, korespondenční adresa je: Biskupství královéhradecké, Diecézní církevní soud, Velké nám. 35, 500 01 Hradec Králové.

Zřízení diecézního soudu je součástí širší reorganizace církevního soudnictví v České církevní provincii. Ke dni 31. 7. 2009 byl kardinálem Miloslavem Vlkem zřízen Metropolitní církevní soud Arcidiecéze pražské. Ten se stane k 31. 7. 2011 odvolacím soudem pro současně zřízené diecézní soudy v Hradci Králové a Plzni. Do té doby bude pro ně odvolacím soudem Interdiecézní soud Moravské církevní provincie v Olomouci. Dosavadní Interdiecézní soud České církevní provincie v Praze tak k 31. 7. 2009 zaniká.

Na diecézní církevní soudy se obrací především ti, kdo si přejí přezkoumat, zda jejich manželství, které se rozpadlo, bylo uzavřeno platně či neplatně ve smyslu kanonického práva. Takovou žádost musí podat svým jménem žadatel (tzv. strana žalující). Nemůže tak učinit někdo jiný, např. duchovní správce farnosti nebo jiný této straně známý kněz. O sepsání žádosti a k zastupování v soudním jednání může žalující požádat advokáta církevního soudu.

Žádost musí obsahovat stručné vyličení příslušné manželské záležitosti, adresu druhého partnera (i telefon), adresy (telefony) alespoň dvou svědků, kteří jsou schopni a ochotni podat věrohodné svědectví o uvedené manželské záležitosti. Jako přílohy této žádosti je třeba dodat: oddací list, rozvodový rozsudek, křestní listy (pokřtěných partnerů) a také jiné příp. listinné doklady (např. lékařské zprávy, policejní zápisy, dopisy apod.). Má-li taková žádost, opatřená podpisem a datem, potřebné náležitosti, církevní soud pak jedná dle ustanovení kanonického práva. Diecézní církevní soudy se též zabývají trestními řízeními.

Petrův úřad – sympozium o službě římského biskupa; 19. září 2009, Nové Adalbertinum

Diecézní teologický institut oznamuje, že v sobotu 19. září 2009 proběhne od 9.00 hod. v Novém Adalbertinu sympozium o službě římského biskupa. Cílem sympozia je představit některá teologická východiska nauky o Petrově úřadu a historický vývoj instituce papežství. Program je určen kněžím, jáhnům, pastoračním asistentům a dalším zájemcům z řad odborné i široké veřejnosti. K účasti se není třeba předem hlásit, vstup volný. Sympozium je pořádáno ve spolupráci se sdružením *Communio* a koná se v rámci vzdělávacího cyklu *Doctrina christiana*.

Program:

- 9.00 – 9.15 zahájení
- 9.15 – 9.50 Pojetí Petrova úřadu na I. a II. vatikánském koncilu ThLic. Prokop Brož, Th.D.
- 10.00 – 10.15 Papežský primát a kolegialita biskupského sboru (koreferát) Mgr. Pavel Kavalír
- 10.20 – 10.55 Pojetí papežství na křesťanském Východě ThLic. Karel Sládek, Th.D.
- 11.00 – 11.35 Petrovský primát ve světle papežských titulů prof. PhDr. František X. Halas, CSc.
- 11.40 – 12.15 Papežství v proměnách dějin PhDr. Tomáš Petráček, Ph.D., Th.D.
- 12.20 – 12.45 Petrův úřad v současném světě – diskuse

Kalendář královéhradecké diecéze pro rok 2010

Od druhé poloviny měsíce srpna je v prodeji stolní kalendář na rok 2010. Jeho tématem jsou tentokrát poutní místa královéhradecké diecéze. Představuje nejen lokality všeobecně známé, jako jsou Chlumeck u Luže, Králíky či Malé Svatoňovice, ale i místa čistě regionálního významu, například Dolní Dobrouč, Hlásnice nebo Nezdn.

Cena kalendáře zůstává dlouhodobě nezměněna, jednotlivé kusy se prodávají po 55,- Kč, při odběru 10 a více kalendářů zaplatíte za 1 kus pouze 50,- Kč.

Objednávky přijímáme v redakci IKD (nově v budově biskupství), Velké náměstí 35, Hradec Králové, telefonicky na číslech 495 063 422, 737 215 332, nebo e-mailem: ikd@diecezechk.cz

Informační centrum a redakce diecézního časopisu

IKD oznamuje, že se z prostor Nového Adalbertina přestěhovala do budovy Biskupství královéhradeckého na tzv. starou vrátnici.

Nová kontaktní adresa:

Biskupství královéhradecké

Informační centrum a redakce IKD

Velké náměstí 35, 500 01 Hradec Králové

Telefonní číslo do redakce (495 063 422) zůstává v platnosti. Kontaktovat nás můžete i na čísle 737 215 332.

Zprávy z ČM Fatimy

Děkujeme všem, kteří se podíleli na průběhu jednotlivých rekreačních turnusů během celých prázdnin, včetně požehnaného týdne mladých.

V sobotu **5. 9. 2009** proběhne celodenní **program I. mariánské soboty** s požehnáním dětem do nového školního roku. Hlavním hostem bude vojenský kaplan Petr Šabaka. V kulturní části programu vystoupí pěvecký soubor „Alpini“ z Itálie.

V termínu **8. - 12. 9. 2009** budou probíhat **exercicie vedené P. Jamesem Manjackalem** z Indie. Účast je možná jen pro předem přihlášené.

V neděli **13. 9. 2009** se v areálu ČM Fatimy uskuteční hlavní den **evangelizace P. Jamese Manjackala** se zaměřením pro nevěřící a hledající. Program od 10.30 do 15.00 hod. je otevřený pro všechny, vstupné ani rezervace předem není potřebná. Evangelizace byla původně připravena do areálu v Kácově a mimořádně přesunuta do Koclířova.

Celonárodní mariánská konference FA ČR se uskuteční ve dnech **1. - 4. 10. 2009** v Koclířově. V pátek 2. 10. se spojí všechny země v adoraci dětí a mládeže za DAR ŽIVOTA a ZA RODINY, v neděli 4. října je mezinárodní den modliteb za ochranu života. Hlavním dnem konference bude I. sobota 3. 10. 2009. Ústřední bohoslužba začne již v 10.30 hod. Jako hosta mariánské konference přivítáme generálního vikáře královehradecké diecéze P. Tomáše Holuba. Prosíme o nahlášení účasti na konferenci. Po ukončení konference odjíždíme na pouť do Fatimy, Lurd, Arsu, La Salety a Laus.

Kontakt: Fatimský apoštolát v ČR, č.p. 195, 569 11 Koclířov u Svitav, tel. 461 543 164, mobil: 731 598 752, e-mail: fatima@iol.cz; URL: www.cm-fatima.cz

Hoješín

Noční adorace v roce 2009 v Hoješíně:

4. - 5. 9., 2. - 3. 10., 6. - 7. 11., 11. - 12. 12.

Kontakt: Školské sestry Hoješín, S. Terezie – tel: 469 676 181, mobil: 723 180 121

Slatiňany

Kněží chrudimského vikariátu a Školské sestry OSF Slatiňany si vás dovolují srdečně pozvat na Modlitby za kněžská a řeholní povolání, které se konají každou 2. sobotu v klášterní kapli, Nádražní ul. č. 153 (asi 200 m od nádraží).

Termíny v roce 2009: 12. 9., 10. 10., 14. 11., 12. 12.

Program:

9.30 modlitba sv. růžence
10.00 Mše sv.
10.45 Adorace
11.15 občerstvení
11.45 Křížová cesta

Želiv

Duchovní obnovy v první sobotu

Termín: 5. 9., 3. 10.

Program:

15.00 zahájení; 15.10 přednáška; 16.00 Loretánské litanie; 16.20 adorace Nejsvětější svátosti (možnost svátosti smíření); 17.30 modlitba svatého růžence; 18.00 pontifikální mše sv.

5. 9. 2009 Host: Mons. Josef Socha, Marie v našem životě

3. 10. 2009 Host: Vsdp. Marian Dej, Měsíc svatého růžence

Dům setkání Alberice

Rekreační a školící zařízení křesťanského občanského sdružení YMCA Setkání nabízí:

Expedice „Krkonoš“, 25. - 28. 9. 2009

Dobrodružný a hravý prodloužený víkend pro otce s dětmi, podbarvený zážitky průzkumníků a objevitelů krkonošské přírody. Atmosféra společenství křesťanských otců s dětmi, která zde vzniká, přirozeným způsobem posiluje víru účastníků i vztah dětí ke svým tátům. Doporučený věk dětí 6 - 11 let.

Tvořivý víkend pro maminky s dcerami, 9. - 11. 10. 2009

Pestré tvoření, společně prožívaný čas, vznik hezkých výrobků a povídání maminek s dcerami je příležitostí k prohloubení vztahů i radostnému prožívání společenství a osobnímu povzbuzení do dalších dnů. Tvořivé dílny: malování na hedvábí, výroba šperků, prostorové obrázky ubrous-

kovou technikou (docoupage), židovské tance. Povedou zkušené lektorky Lenka Dvořáková a Gita Vyleťalová. Doporučený věk dětí 7 - 14 let.

Ztráty a Naděje - duchovní obnova pro muže, 22. - 25. 10. 2009

Příležitost k zastavení a zamyšlení jaké místo mají prohry, neúspěch, ztráty a Naděje v mém životě ...

Na programu jsou krátká zamyšlení k vybranému tématu, osobní ztišení v samotě, sdílení v malých skupinkách, možnost svátosti smíření, společná modlitba, mše, ale také možnost vycházky do okolní přírody. vede: P. Jan Rybář, SJ (Pozor! Již od čtvrtku večer!)

Bližší informace a přihlášky i na jiné akce najdete na:

www.setkani.org nebo u M. Vyleťala, ymca@setkani.org, tel: 731 625 615
Těšíme se na setkání s vámi!

Středisko Eljon Špindlerův Mlýn

12. MIŠKA - Misijní Škola Animátorů

Termín: 4. - 6. 9. 2009

Lektor: P. Jiří Šlégr, národní ředitel pro Papežská misijní díla v ČR

Víkend určený pro všechny zájemce, kteří se chtějí zapojit do pomoci misiím. Mohou přijet jak úplní nováčci tak samozřejmě i ti, kteří se již někdy podobné akce zúčastnili nebo jsou jiným způsobem v kontaktu s Papežskými misijními díly. Čeká nás mše svatá, modlitby, misiologie, aktuální přehled misijní činnosti u nás i v zahraničí, nové možnosti pro pořádání misijních besed a setkání, projekce nejnovějších misijních filmů a DVD, velký výběr misijních materiálů ...

23. Setkání zdravotníků

Termín: 14. - 17. 9. 2009

Lektor: MUDr. Marie Svatošová, zakladatelka hospicového hnutí v ČR. Tak jako na jaře i na podzim jsme připravili setkání zaměstnanců hospiců i všech ostatních dlouhodobě pečujících o těžce nemocné a umírající. Tento víkend je koncipován jako prevence proti syndromu vyhoření - přijďte si k nám odpočinout, ten, kdo hodně dává, potřebuje i sám přijímat.

Duchovní obnova pro manželské páry

Termín: 10. - 13. a 17. - 20. 9. 2009

Lektor: P. Jiří Šlégr

Právě pro Vás, kdo se chcete vydat na putování krajinou svého bytí a objevovat poklady s tím spojené, je určena tato akce. Krása našich nejvyšších hor a ticho podkrovní kaple jako obvykle nebude chybět.

Více informací:

Petr Erlebach, správce
Středisko Eljon
Špindlerův Mlýn 33, 543 51
tel+fax: 499 523 852
mobil: 732 580 154
info@eljon.cz, www.eljon.cz

Kolín

Exerciční dům Tovaryšstva Ježíšova v Kolíně nabízí na podzim 2009 tato duchovní cvičení:

20. 9. – 26. 9. 2009

Ignaciánská duchovní cvičení - III. týden, *P. František Lízna, SJ*

30. 9. – 4. 10. 2009

Duchovní obnova pro všechny, *P. Josef Čupr, SJ*

8. 10. – 11. 10. 2009

Duchovní obnova pro všechny, *P. Jan Adamík, SJ*

20. 10. – 24. 10. 2009

Duchovní obnova pro všechny, *P. Josef Hladiš, SJ*

26. 10. – 31. 10. 2009

Ignaciánská duchovní cvičení - IV. týden, *P. František Lízna, SJ*

6. 11. – 8. 11. 2009

Být jezuitou dnes, *P. Josef Horehled, SJ*

1. 12. – 5. 12. 2009

Adventní duchovní obnova pro všechny, *P. Josef Hladiš, SJ*

8. 12. – 13. 12. 2009

Adventní duchovní obnova pro všechny, *P. Josef Čupr, SJ*

Ubytování v jednolůžkových pokojích s vlastním sociálním zařízením. **Cena pobytu:** 450,- Kč za 1.den, 350,- Kč za každý další den.

Kontaktní adresa:

Exerciční dům
Kutnohorská 26
280 02 Kolín
e-mail: exercicie.kolin@seznam.cz

Pro mládež

Animátorský kurz

Diecézní centrum pro mládež zahajuje v říjnu 2009 nový Animátor-

ský kurz. Jedná se o tříletý cyklus formačně-vzdělávacího programu pro mládež ve věku 16 - 25 let. Kurz obsahuje čtyři víkendová setkání ve školním roce a pětidenní soustředění o letních prázdninách v DCŽM Vesmír. Program zahrnuje formaci skrze život ve společenství, vzdělávání v otázkách víry, v učení církve, v práci s dětmi a mládeží, přednášky, diskuse, liturgii, modlitbu, tvůrčí činnost, práci i sport. Zájemci musí splňovat tyto podmínky: být věřící, pokřtěný katolík, mít chuť dělat něco pro druhé a být z královéhradecké diecéze. S přihláškou nutno zaslat doporučení kněze! Přihlášky na www.diecezehl.cz do 20. 9. (První setkání je 9. -11. 10. 2009). **Informace:** DCM, tel.: 495 063 421, e-mail: dcm@diecezehl.cz.

Podzimní prázdniny

Od 29. 10. do 1. 11. můžete přijet na DCŽM Vesmír a prožít podzimní prázdniny ve společenství mladých lidí. S sebou: spacák, přezůvky, 150Kč/den.

Prosíme, hlase se předem na DCŽM Vesmír, e-mail: dczm.vesmir@atlas.cz, tel.: 494 663 140, www.vesmir.signaly.cz.

Pro seniory

Biskupství královéhradecké – Diecézní centrum pro seniory pořádá:

5. – 8. 10. 2009 - duchovní obnovu pro seniory a osamělé seniory s Mons. ThLic. Bohumilem Kolářem – Marianum, Janské Lázně, **cena:** 1590,- (dvoulůžkový pokoj, plná penze)

19. – 22. 10. 2009 – duchovní obnovu pro seniory a animátory seniorů s P. Janem Rybářem SJ – Marianum, Janské Lázně, **cena:** 1590,- (dvoulůžkový pokoj, plná penze)

III. diecézní den s řeholnicemi

Akce se koná v sobotu 19. 9. 2009 v klášteře Školských sester de Notre Dame v Hradci Králové, ulice U soudu 813/7

Program:

9.30 – mše sv. – hl. celebrant generální vikář Mons. Josef Socha
10.45 – prezentace o životě Školských sester de Notre Dame
12.00 – modlitba Anděl páně a oběd

13.30 – odkaz sv. Pavla pro náš současný život

15.30 – „Klášteří pátý“

16.30 – zakončení společnou modlitbou nešpor

Celostátní setkání animátorů seniorů 2009

Hradec Králové 12. -13. 11. 2009

Třída ČSA - Adalbertinum (Velký sál) – změna místa konání oproti minulým ročníkům!

Výběr z programu:

Čtvrtek 12. 11. 2009

Adalbertinum – Velký sál

9.45 - 10.00 - zahájení

10.00 - 11.00 – *doc. Ing. Mgr. Aleš Opatrný, Th. D.:* „Kým je animátor seniorů?“

11.15 – 12.15 – *PhDr. Jaroslav Šturma:* „K otázkám psychologie seniorského věku“

13.30 – 14.30 – *ThLic. Tomáš Holub, Th.D.:* „Eucharistie – Boží přítomnost v nás“

14.45 – 15.45 – *Mgr. Marek Orko Vácha, Ph.D.:* „Eutanazie jako civilizační choroba“

od 19.30 – benefiční koncert *Zory Jandové a Zdenka Merty „Fifty – Fifty“*

pátek 13. 11. 2009

Katedrála Sv. Ducha

8.30 – 9.30 – mše sv. v katedrále Sv. Ducha, hlavní celebrat *Mons. Pavel Posád*, světící biskup českobudějovický

Adalbertinum – Velký sál

10.00 – 11.00 – *prof. Jan Sokol, Ph.D, CSc.:* „Čas a co s ním?“

11.15 – 12.15 – *doc. PhDr. Mireia Ryšková, Th.D.:* „Ježíš a nemoc“

13.15 – 14.15 – Závěrečná beseda: Animátor společenství jako bratr (či sestra) ve víře aneb: „Co mne na setkání oslovilo a jak to mohu využít ve svém společenství?“ Moderuje

Mgr. Ing. Marie Zimmermannová
Podrobnější informace v příštím čísle IKD.

Informace a přihlášky:

Biskupství královéhradecké - Diecézní centrum pro seniory
Velké nám. 35

500 01 Hradec Králové
tel.: 495 063 661 nebo 737 215 328

e-mail: dcs@diecezehl.cz

<http://seniori.diecezehl.cz> nebo www.animatori.cz

skype: animatori-cz

Proglas

Proglas je možné v královéhradecké diecézi naladit na frekvencích 93,3 FM z Pradědu nebo 97,9 FM z Ještědu. Vysílání rádia můžete najít také v nabídce kabelových společností po celém území naší vlasti, naladit prostřednictvím internetu nebo skrze satelit. Informace najdete na www.proglas.cz. Jestliže máte zájem dostávat zdarma podrobný program vysílání Proglasu přímo do vaší e-mailové schránky, stačí o něj požádat na adrese redakce@proglas.cz.

Relace **Všimli jsme si** v září. Dne 4. 9. Kulatý stůl víry otevře téma Kontemplativní modlitba v řádu bratří kapucínů. V olomouckém studiu Radim připravuje Marek Chvátal. 11. 9. Marie Blažková spolu s P. Damiánem Škodou otevrou otázku Pastorační povolání a představí sv. Jana Maria Vianneye, patrona kněží. Datum 18. 9. patří opět Kulatému stolu víry s podtitulem Pastorační povolání a svatá Ludmila. V pátek 25. 9. se můžete nechat pozvat na Podzimní knižní veletrh do Havlíčkova Brodu. Rozhovor s jeho ředitelkou Dr. Markétou Hejkalovou připravuje Marie Blažková. Nabízíme k poslechu v pravidelném čase v pátek od 16.00 hodin nebo v repríze následující sobotu od 11.05 hodin.

Pokud jste příznivci klasické hudby, nechte se pozvat k nedělním **Koncertům duchovní nebo vážné hudby**. Na vlnách rádia Proglas naladíte: 6. 9. duchovní tvorbu Antona Brucknera, rakouského skladatele, od jehož narození uplyne 185 let. Přichystán je zhudebněný žalm 150 Chvalte Boha v jeho svatyni, duchovní moteta a skladba Te Deum. Dne 13. 9. doporučujeme vzít si k poslechu koncertu do ruky také Bibli a nalistovat v ní Knihu žalmů. Budeme totiž vysílat tři žalmy, jak je zhudebnili barokní skladatelé Georg Philipp Telemann, Georg Friedrich Händel a Johann Pachelbel. 20. 9. znějí ve vysílání Proglasu klavírní koncert Sergeje Rachmaninova a Variace a fuga na Hillerovo téma od Maxe Regera. Sváteční den můžete za tónů klasické hudby příjemně uzavřít vždy ve 20.30 hodin.

Cyklus **Poselství osobností křesťanské Evropy** v září. 7. 9. se věnuje osobnosti Fréderica Ozanama a postavení křesťanství uprostřed století velkých změn, čili 19. věku. 14. 9. zaměříme pozornost na Terezii z Lisieux (podtitul pořadu nese název Teoložka pro 21. století). 21. 9. představíme Charlese Péguyho a jeho specifickou zbožnost. 28. 9. se cyklus uzavře dílem Charles de Foucauld aneb Křesťan mezi muslimy. Tento duchovně vzdělávací cyklus poslouchejte pravidelně v pondělí od 16.00 hodin nebo v repríze následující neděli v 10.30 hodin.

Pondělní **Noční linka** s datem 7. 9. se již podruhé věnuje tématu Umění stárnout. O stáří a stárnutí, o tom, jak prožít toto období plodně a pokojně, můžete pohovořit s moderátorem Proglasu Robertem Scavino. 14. 9. se zaměříme na Svatého otce Benedikta XVI. v České republice. Jak se těším na jeho návštěvu? Jak se připravuji? Zúčastním se setkání se Svatým otcem? Své postřehy a očekávání můžete sdílet s Marií Blažkovou. Do vysílání se můžete zapojit vždy ve 23.00 hodin.

S doc. Michalem Kaplánekem, Th.D., knězem kongregace salesiánů Dona Bosca a vyučujícím na Teologické fakultě Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích, hovoříme o **situaci mladých lidí v církvi, jejich prožívání víry** a o dalších souvisejících otázkách. Host se v rozhovoru opírá o výsledky nedávného výzkumu Teologické fakulty mezi mladými věřícími. Více se dozvíte ve čtvrtek 17. září ve 22.00 hodin. Přípravuje Petr Pospíšil z českobudějovického studia Jan.

Bohumilá farnost P. Bohumila. Rozhovor s P. Bohumilem Víchou, farářem z farnosti sv. Jiří v Dobré u Frýdku, zachytíte ve čtvrtek 24. 9. od 22.00 hodin. Řeč bude mimo jiné i o poutním kostele svatého Antonína na hoře Malá Prašivá v Moravskoslezských Beskydách a o kapli Navštívení Panny Marie v Nižních Lhotách. Závěrem pořadu P. Bohumil zavzpomíná na osobní zážitky ze setkání se Svatým otcem Benediktem XVI. na celosvětovém srazu mládeže v australském Sydney.

Karmelitánská knihkupectví

Knihkupectví U sv. Ignáce, Chelčického 8, Jičín, tel.: 493 721 967, e-mail: jicin@kna.cz

Knihkupectví U katedrály, Velké nám. 36, Hradec Králové, tel.: 495 063 173, e-mail: hradec@kna.cz

Vám nabízejí knihy:

Enzo Bianchi

Klíčové pojmy křesťanské spirituality

Název této útlé, až kapesní knížky v nezasvěceném čtenáři vytváří dojem, že jde o jakýsi odborný slovník pro teology, či duchovní osoby. Navzdory tomu se ovšem jedná o užitečného průvodce přístupného svou stručností a výstižností každému z nás. Přibližně padesát výrazů rozvinutých autorovou duchovní zkušeností přináší inspiraci všem, kdo ještě neztratili odvahu opustit bůžky vytvořené lidskou rukou a vykročit vstříc tajemství Věčného Boha.

Váz., 197 s., 229 Kč

William A. Barry, William J. Connolly

Praxe duchovního doprovázení

Publikace dvou jezuitů částečně reaguje na rostoucí vlnu zájmu o duchovní doprovázení, která stále ještě, zvláště na americkém kontinentě, sílí. Přestože si autoři nedělají iluze o jejím dlouhodobém kvalitativním a kvantitativním růstu, hodlají toto hnutí zasahující celé spektrum společnosti podpořit svými letitými zkušenostmi a odbornou erudicí. Kniha je přístupná nejen odborníkům, ale díky množství uvedených příkladů ze života je čtivým a srozumitelným manuálem pro širokou křesťanskou veřejnost.

Brož., 223 s., 249 Kč

Knihkupectví Paulínky

Jungmannovo nám. 18

110 00 Praha 1

Tel./fax: 224 818 757

Online knihkupectví: www.paulinky.cz

knihkupectvi@paulinky.cz

objednavky@paulinky.cz

Nakladatelství Paulínky pro jubilejní Rok kněží připravilo několik publikací:

Sv. Jan M. Vianney

Život a modlitba na jeho přímluvu

Pro ctitele svěťce z Arsu jsou připraveny modlitby, litanie a nověna na jeho přímluvu, připojen je i stručný životopisný medailonek. Modlitby se inspiroují jeho životem a tak ten, kdo se modlí, poznává zároveň intenzitu a prostotu duchovního života sv. Jana M. Vianneye.

Brož., 40 s., 35 Kč

Anna Penna

Svědék Boží lásky: Život a dílo Jana Marie Vianneye

Přepřacované druhé vydání životopisu sv. Jana M. Vianneye. Kniha je obohacena tematicky vřazenými úryvky z jeho kázání. Není tu představován „svatoušek“, ale člověk žijící z Boží milosti a zcela vydán do rukou Bohu a službě bližním a nejpotřebnějším.

Brož., 104 s., 118 Kč

Tv Noe

Programové tipy

Od září dochází k malým úpravám v programu, ke změnám vysílání jednotlivých pořadů. Chystají se také nové pořady pro děti, mládež i dospělé.

O koženém mostě: Pověsti z Hornolidečska

Příběh vypráví o dvou loupeživých pánech. Jeden pocházel z Hradiška nad Pučinskými skalami a druhý z Lidečska nad Čertovými skalami. Jednou po úspěšné společné loupeži přichystali oslavu a uvědomili si, že k sobě mají přes dolinu daleko. Při této příležitosti se domluvili na společné stavbě koženého mostu, který by spojil oba hrady. Co se stalo loupežníkům osudné pro stavbu koženého mostu? To se dozvíte v úterý 1. září v 11.45.

Misijní magazín

Úterní díl 1. září ve 20.05 přináší zajímavé momenty z Velké misijní soutěže, která probíhala v rámci Misijních klubek v České republice. Do studia přijaly pozvání děti z Misijních klubek. Pořad moderuje čtrnáctiletý Dominik Levíček, který se do Papežského misijního díla dětí již dlouhý čas zapojuje. Nebude chybět pravidelná divácká soutěž a seznámení s dalším svatým misionářem. Misijní magazín v dalším týdnu, tedy v úterý 8. září vystřídá v programu pořad „Bez hábitu“ o řádech a komunitách, tentokrát s řádem Vincentinů.

Obnova Baziliky Nejsvětějšího Srdce Ježíšova v Římě

Oprava a obnova starobylé baziliky Nejsvětějšího Srdce Ježíšova v Římě je pro všechny salesiány světa a salesiánský řád velikou šancí, jak splnit přání Dona Boska a papeže, přání na obnovu spirituality místa do té míry, aby se do něj všichni mohli vracet, a aby tak měli vhodné podmínky pro uskutečnění své modlitby. Na dokument se máte možnost podívat ve středu 2. září v 15.40.

Magazíny pro teenagery

Další díly nové řady pořadu pro mladé dívky a slečny „V posteli“ se bude opět střídát s pořadem pro zvědavé kluky „GOODwillBOY“. Těšte se na oba pořady ve středu. Pořad „V posteli pod nebesy“ od 2. září od 17.00, co 14 dní a pořad „GOODwillBOY“ od středy 9. září, každých 14 dní také od 17.00. „GOODwillBOY“ tentokrát nese názvem Church is Community.

U NÁS aneb od cimbalu o lidové kultuře

Seriál o nositelích tradic lidových řemesel pokračuje devátým dílem v přímém přenosu od září ve čtvrtek 3. září ve 20.05. Na pořad se opět můžete těšit každých 14 dní jednou v přímém přenosu a jednou ze záznamu.

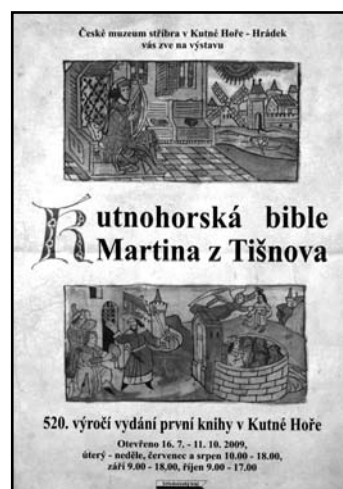
Noemova pošta: září

Na první pátek v měsíci září je na 20.05 připraven diskusní pořad o novinkách televize Noe. Můžete se těšit na setkání s P. Martinem Holíkem, P. Leošem Ryškou a Ing. Petrem Kudelou, do studia přijde i nečekaný host.

Sobotní večery

Setkat s hostem v pořadu Pro vita mundi se můžete nově v sobotu ve 20.05 každých 14 dní. Dne 5. září bude hostem Antonín Randa, šéfredaktor Katolického týdeníku, který bdí nad tím, aby ani křesťanská média nevytvářela o církvi falešný obraz. V dalším týdnu, tedy 12. září v tom samém čase se máte možnost podívat na pořad Cesta k andělům. Pozvání do studia přijal Max Kašparů

Kutnohorská bible Martina z Tišnova

Od 16. 7. 2009 do 11. 10. 2009 probíhá v Kutné Hoře v prostorách Českého muzea stříbra na Hrádku výstava s názvem „Kutnohorská bible Martina z Tišnova“.

Výstava si klade za cíl komplexně představit první vytištěnou knihu v Kutné Hoře – český překlad Bible. Její návštěvníci uvidí nejen u nás dochované exempláře této Bible, ale také další stará vydání (Pražská, Severýnova,

Melantrichova, Veleslavínova, Kralická, Benátecká apod.). Seznámí se s překlady biblických knih do latiny i češtiny, nejvýznamnějšími tisky v Evropě a situací ohledně jejich šíření v zemích Koruny české. Budou jim předvedeny tiskařské techniky a tiskařské štočky.

Biskupství královéhradecké zapůjčilo na výstavu jednu ze svých bibliofilských památek – Vulgatu vytvořenou v druhé polovině 14. století. Na pergamenových listech je drobným písmem sepsán latinský text Starého i Nového zákona vyzdobený drobnými filigránovými iniciálkami. Cesta tohoto rukopisu do fondu Trautmannsdorfské knihovny královéhradeckého biskupství byla dlouhá, a jak dosvědčuje zápis na prvním listu této Bible, mimo jiné vedla přes štyrský klášter sv. Lamberta.

Výstavu vhodně doplňuje doprovodný interaktivní program pro mladší návštěvníky, zejména pro žáky mateřských, základních i středních škol.

Nová encyklika papeže Benedikta XVI.

Benedikt XVI. podepsal 29. června 2009 text své nové encykliky Caritas in veritate – o integrálním lidském rozvoji v lásce a pravdě, encyklika byla oficiálně zveřejněna v úterý 7. července. Papež se tentokrát zaměřil na sociální, politickou a ekonomickou problematiku v souvislosti s úlohou církve v dnešní společnosti, navazuje na myšlenky svých posledních předchůdců na Petrově stolci a tváří v tvář novým problémům světa aktualizuje křesťanskou zvěst. Encyklika se vyjadřuje k probíhající světové globalizaci nikoli pejorativně, nýbrž ji vnímá jako součást Božího plánu za předpokladu, že „dokážeme vzít na vědomí antropologickou a etickou duši, jež z hloubi pohání samotnou globalizaci k cílům solidární humanizace.“ Vydalo Karmelitánské nakladatelství v roce 2009.

Liturgický oděv v proměnách staletí

Konec 18. století byl pro celou Evropu velmi rušný. Dramatické události Velké francouzské revoluce, svržení a poprava krále Ludvíka XVI. a silně protikřesťanské nálady vzbuřenců vrcholící dokonce dočasným zavedením nové pohanské víry měly svůj dopad i daleko za hranicemi Francie. Následné napoleonské války pohltily většinu Evropy a rozvrátily její hmotnou i kulturní základnu. Bylo nutno položit nové základy hospodářství, což se také stalo a to za pomoci mnoha technických vynálezů, které začaly člověka ovlivňovat více než kdykoliv předtím.

8. Dozvuk dlouhé tradice – paramenta 19. století

Po smrti císařovny Marie Terezie se ujímá vlády její syn Josef II. horlivý přívrženec osvícenectví. Svoji pozornost směřoval záhy směrem k církvi, jejíž život se snažil omezit řadou byrokratických nařízení, pro které dostal vbrzku hanlivé označení „kostelník rakouské monarchie“. Předpisy týkající se počtu svící na oltáři, způsobu zvonění, pohřbívání bez rakví, rušení náboženských bratrstev, apod. však bohužel nebylo to jediné, čím se vepsal do církevní historie. Válečné konflikty vedené jeho matkou v důsledku ztráty severních hranic monarchie a megalomanské projekty nových opevnění (Terezín, Josefov) aj. vyžadovalo značné finanční náklady. Tak svůj políček dostaly i velké kláštery starých řeholí, které byly dlouhodobě stabilní hospodářskou základnou monarchie. Začalo rušení těchto staletých nositelů kulturních tradic a rozprodávání jejich majetků ve prospěch peněz chtivého státu. Barbarství, které rušení provázelo a kterému podlehlo mnoho kulturních pokladů, se již v budoucnu nic nevyrovnalo, snad s jedinou „čestnou“ výjimkou a to péčí socialistického státu o církevní majetek po roce 1950. V katolických oblastech tehdy ještě nejednotného Německa se podobně „blahodárně“ projevila tzv. sekularizace provedená v několika vlnách po roce 1803. Bylo zrušeno mnoho klášterů s tisíciletou historií a řada z nich byla téměř srovnána se zemí. Rozvrat evropských zemí pak dokončily vleklé napoleonské války. Konsolidace nových životních poměrů trvala dlouho. Také církevní život byl v troskách, materiálně vyčerpaný neustále novými dávkami ve prospěch státní kasy, nízkým vzděláním duchovenstva a někdy i v podstatě nevírou vyšší hierarchie, prostoupené osvícenectvím, jansenismem a zednářstvím.

Revoluce v technologii – mechanický stav

Postupnému hospodářskému vzestupu však výrazně pomohlo zavádění nových technologických postupů a vynálezů do výroby ve všech oblastech. Nové inovace se týkají i tkalcovství – byly vynalezeny nové způsoby barvení a hlavně mechanický žakárový stav. Konsolidace hospodářských poměrů, nové tkalcovské možnosti a především efektivnější organizace práce v nově vznikajících textilních továrnách umožnily rychlou a rovněž vcelku levnou produkci vzorovaných látek. Velké obliby se začaly těšit lehké bavlněné tkaniny zdobené novinkou – tištěným vzorem. Od dvacátých let 19. století se znovu přetkávaly osvědčené naturalistické květinové vzory oblíbené kolem poloviny 18. století, ale ne vždy s takovou precizností, jakou umožňovalo ruční tkaní. Vzory byly v detailech radikálně zjednodušovány a důraz byl kladen zvláště na celkovou efektivní barevnost působící na větší vzdálenost. Jsou doloženy případy, kdy bylo třeba

doplnit starší bohoslužebné soupravy novými kusy s co nejbližším vzorem. Lyonským firmám, které stále udávaly tón evropskému hedvábnictví, byly zasílány vzorky tkanin z 18. století, aby je znovu vytkaly. Např. Pražská metropolitní kapitula u sv. Víta společně s arcibiskupem Leopoldem Chlumčanským u příležitosti stého výročí slavné kanonizace sv. Jana Nepomuckého (1829) si objednala v Lyonu velké množství nákladné vzorované tkaniny protkávané zlatem, ze kterého bylo následně ušito 13 skvostných pluviálů, 5 dalmatik a kasule. Neobarokní květinový vzor volně rozložený v ploše tkaniny čerpal z o sto let starší předlohy tkaniny pontifikálního souboru pražského arcibiskupa Manderscheid-Blanckenheima (kolem 1750).

Na prahu nové doby – apoštolát krásy liturgie

Intenzivní nadechnutí v těžké době počátku 19. století znamenal příchod nové mladé generace duchovenstva narozené v bouřlivých dobách francouzské revoluce či napoleonských válek. Nejvýraznější osobností se poměrně záhy stal mladý kněz a posléze benediktin Prosper Gueranger (1805 - 1875). Z rodinného majetku zakoupil polorozpadlé budovy kláštera v Solesmes a v roce 1833 se zde stal dokonce opatem. V tomto klášteře se zrodilo moderní liturgické hnutí vedoucí až k liturgické obnově Druhého vatikánského koncilu. Mladý nadšený opat kolem sebe shromáždil stejné smýšlející mladé řeholníky, s jejichž pomocí se v klášteře pěstovala vzorová římská liturgie. V klášteře se plně rozvinulo liturgické bádání a studium starobylých bohoslužebných tradic. Opat Gueranger a jeho klášter svými důrazy na teologické a liturgické tradice korespondovaly se stále silícím proudem romantismu, který rovněž považoval středověk za zlatou dobu evropské kultury. Solesmes se záhy stalo jakýmsi středověkým klášteřem a zároveň baštou římského katolicismu ve Francii. Přestože se badatelská činnost mnichů zaměřovala hlavně na studium liturgických knih, vzorová bohoslužba doprovázená gregoriánským chorálem byla pro ně hlavním nástrojem hlásání. Kostel byl vyzdoben ve středověkém stylu a nelze se proto divit, že opat Gueranger byl velkým kritikem barokní formy bohoslužebných rouch, které užitím měkkých látek ztratily na elegantní formě a nadto ani nebyly v souladu se středověkou mnišskou liturgií.

Návrat k historickým formám

Celé 19. století je z hlediska výbavy kostelů dobou návratu k osvědčeným předlohám. Po krátké epizodě návratu k formám baroka a rokoka počátkem století ovládá inspiraci umělců pracujících v církevních službách středověk,

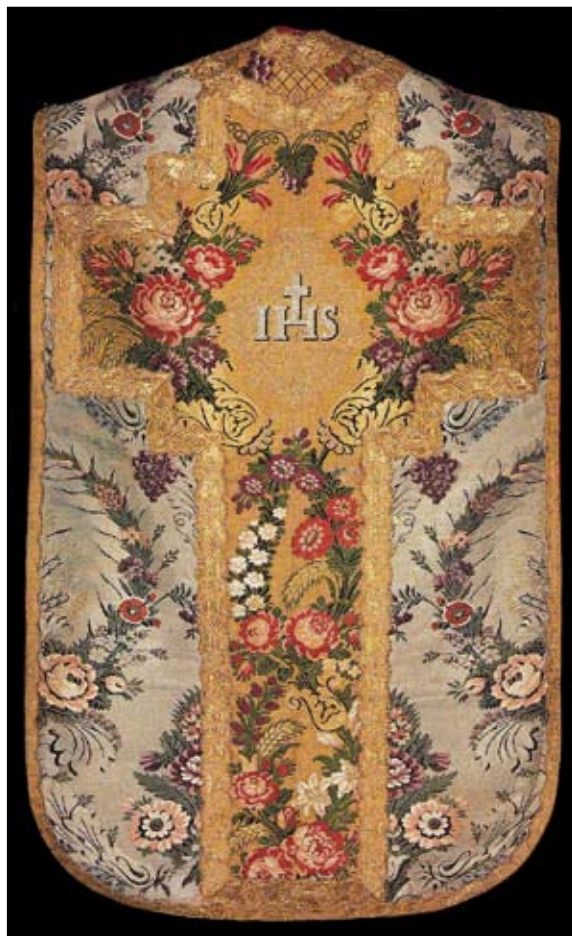
od 30. let zvláště gotika, která však byla přetvářena v souladu se soudobým romantizujícím duchem, nikoliv suchopárnou titěrností pozdějšího purismu. Anglický architekt August Pugin (1812 - 1852), přilnul ve své tvorbě s velkým entuziasmem k romantické gotice. Díky studiu středověké architektury (je spoluautorem dostavby britského parlamentu) a liturgie, konvertoval tento rodilý anglikán v roce 1835 ke katolické církvi. V tomto ohledu však nebyl zdaleka sám – podobný krok učinilo mnoho výtvarných umělců (zvláště malířská generace pre-rafaelistů), ale řada původně anglikánských duchovních, zvláště členů tzv. Oxfordského kroužku (např. John Newman). Pugin v roce 1844 vydal ve své době proslulé dílo *Glossary of Ecclesiastical Ornaments and Costume* (Poznámky k církevním ozdobám a oděvům), které díky bohaté obrazové dokumentaci ovlivnilo zvláště podobu bohoslužebných předmětů a oděvů. V roce 1848 navrhl překrásnou biskupskou mitru přesně podle středověkých předloh uveřejněných v uvedeném díle, zdobenou pozlaceným plechem, perlami a drahokamy pro kardinála Nicholase Wisemana (1802 - 1865), vůdčí osobnosti obnovy katolické církve v Anglii a prvního arcibiskupa ve Westminsteru. Pugin navrhl pro Wisemana – pravděpodobně v souvislosti s jeho jmenováním kardinálem v roce 1850 - vyšívaný pluviál a kasuli – toto roucho je rovněž inspirováno středověkými předlohami, včetně široké řasnaté formy s křížem na zádech.

Německé prostředí významně ovlivnil cášský kanovník a velký znalec a sběratel středověkého textilního umění Franz Bock. V rámci svého studia procestoval snad všechny významné středověké katedrály a jejich chrámové poklady. Výsledkem je první odborná publikace o středověkých paramentech. Trísazkové dílo vydávané v letech 1859 - 1871 má bohatý obrazový doprovod. Díky své velké sbírce vzorovaných středověkých látek posbíraných po celé Evropě (cca 1500 ústřížků) inspiroval soudobé textilní továrníky k vytváření kopií těchto látek. První paramentní tkanina inspirovaná středověkým originálem vznikla v Krefeldu, centru německého hedvábnictví v továrně Friedricha Casaretto, v roce 1850. Předlohou byla italská tkanina ze 14. století s motivy zvířat a listů (nejznámějšími tkaninami se staly látky s motivy jelenů a lvů). Největší rozkvět kvalitních paramentních tkanin inspirovaných středověkými formami však byl až ve 2. polovině 19. století. Jemu se budeme věnovat v příštím díle.

Průmyslová výroba liturgických oděvů

V prvních desetiletích 19. století vzniká nový typ průmyslu. V souvislosti s obnovou církevního života po desetiletích

úpadku vzniká totiž velká poptávka po novém chrámovém vybavení poškozeném válkami a rabováním, týká se to především parament, která byla poničena požáry či dlouhodobou neúdržbou a bohoslužebných předmětů z drahých kovů, jež řadě kostelů sloužily jako finanční rezervy. Nově vznikající průmyslové textilní závody – nejprve ve Francii -

Kasule kardinála de Bonald, Lyon, firma Barban & Masson, 1841. Vyšívka zlatem a hedvábím inspirovaná bratřími van Eycky. – Lyon, Primatiale Saint Jean-Baptiste.

zavádějí proto speciální produkci tkanin určených k chrámovému použití „ornaments d'église“, tj. tkanin s použitím církevních motivů (klasů, vinných hroznů a dalších eucharistických symbolů). Pro usnadnění výroby nových bohoslužebných rouch připravily lyonské textilní závody nový druh zboží – vytkávané kříže určené pro kasule s různými církevními vzory, stejně jako dlouhé zdobné pásy určené k ozdobě dalmatiky a pluviálů. Objevuje se rovněž pokus vytkat vzor kasule v celé stavové šířce, aby ji bylo možno pouze vystříhnout, obroubit a podšít. Velké lyonské závody neprodukovaly hedvábné církevní textilie pouze pro potřeby regionu, ale díky podpoře kardinála Luise de Bonald (arcibiskupem v Lyonu 1839 - 1870) expandovaly do mnoha farností celé Francie. Pro lyonskou oblast to znamenalo mnoho pracovních příležitostí s vyšším výdělkem.

Určitým obchodnickým trikem, jenž obešel kanonické předpisy, bylo zavedení polohedvábných látek, tj. tkanin s hedvábnou osnovou a bavlněným útkem, který sice velmi zlevnil látky pro církevní

účely, ale díky nesourodsti materiálu zvýšené ještě hojností pro efekt používaného protkávaní kovovými vlákny znamenalo velkou křehkost. Tkaniny se velmi brzy začaly trhat a musely být velmi brzy dodatečně zpevněny tzv. tamburováním, tj. strojním prošitím řetízkovým stehem. Velice efektní tkaniny označované za „reiche Kirchenstoffe“, produkované v největší míře vídeňskými závody měly obvykle jednoduchý barevný podklad pokrytý zlatým rostlinným ornamentem (listy, klasy) a vytkávanými květy v nelomených intenzivních barvách. Liturgická roucha ušitá z těchto efektních, ale velmi nekvalitních látek se velmi rychle rozšířila a v krátkosti nebylo kostela, který by z nich neměl ušitý alespoň jeden soubor. Okouzlení podpořené i nízkou cenou však záhy vystřídalo zklamání nad nízkou kvalitou, křehkostí a nesnadnou údržbou (barevné hedváby i při krátkém kontaktu s vodou začne hned pouštět). Mnoho farářů si na tato roucha stěžovalo: „Nejlacinější kasuli lze i za 20 zlatých dostat, ač ovšem radíme každému správci duchovnímu, aby na takové polohedvábné a polobavlněné kasule neb jiné oděvy peněz nevyhazovali, ješto látky tohoto druhu trvanlivé nejsou“ (1868).

Radek Martinek
Autor je knězem a historikem umění

Kasule s vytkávaným křížem, Francie, Lyon 1840 - 1850. – Lyon, Musée des Tissus

